

Macintosh

1999. FEBRUÁR • ÁRÁ: 249 FT

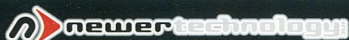
ALMA LAP

FELHASZNÁLÓK Magazinja

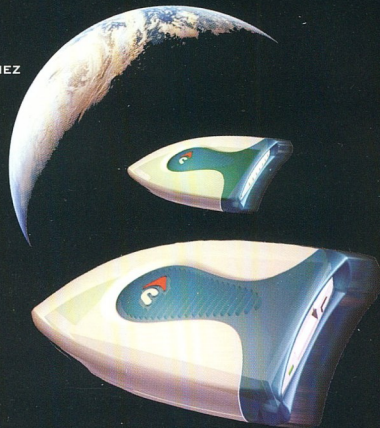

AZ ÖN APPLE® PARTNERE

BÁRMILYEN MAC-JE VAN, MI **MACGYORSÍTJUK!**

- **MAXPOWER™ G3**
POWERMAC 7300/7500/7600/8500/8600/9500/9600 GÉPEKHEZ
220, 250, 300, 333, 366 ÉS 400MHZ G3 PROCESSZORRAL
- **MAXPOWER™ G3-G3**
POWERMAC G3 GÉPEKHEZ
333, 366 ÉS 400MHZ G3 PROCESSZORRAL
- **MAXPOWER™ G3 PDS**
POWERMAC 6100/7100/8100 GÉPEKHEZ
210 ÉS 240MHZ G3 PROCESSZORRAL
- **IDRIVE FLOPPY, iHUB**
iMAC-HEZ

Árak, akciók, ingyenes adok-veszek rovat
és használt processzorkártya böngészde: www.maxys.hu vagy 436-7360

Maxys

Hivatalos NewerTechnology és iMicro disztributor
Hivatalos Apple és Xerox viszonteladó

Elköltöztünk! Új címünk: 1036 Budapest, Bécsi út 61. I. emelet
Telefon: 436-7360, Fax: 436-7369, E-mail: info@maxys.hu

Váltson G3-ra – költségből!

Power Macintosh G3 Pro 300/350/400 MHz-es konfigurációk nettó
479 000 Ft-tól. Apple Studio 17 colos monitor **144 900 Ft** + áfa.
233 MHz-es **iMac csak 289 900 Ft** + áfa!

Tartós bérlet:
teljes költségelszámolás,
gyors és rugalmas ügyintézés

A feltüntetett árak a mindenkori minimális törzsvásárlói kedvezményvel csökkentett végfelhasználói árak, melyek a rakárkészlet erejéig érvényesek!

 Buda

StarKing

StarKing Óbuda Kft. Apple Center
1036 Budapest, Bécsi út 77-79. Tel.: 436-1111 • Fax: 436-1119
Internet: www.starkingnet.hu • E-mail: post@starkingnet.hu

Próbálja ki a G3 Pro-t bemutatótermünkben!

(Részletek a Web-en, a www.starkingnet.hu címen)

StarKing Óbuda Apple Center : 436-1111

Tartalom
Almahang
Kótya-Vetye

2000? Az csak egy év, mint a többi.

„Lehet, hogy nem mindent csináltunk tökéletesen, de azt biztosan tudtuk, hogy az évszázadunk egyszer vége lesz.” – Douglas Adams.

A 2000. év gyorsan közeledik, és a technika, amivel a legtöbb számítógép a dátumokat kezeli komoly kihívást jelent az azokat üzemeltető cégek számára. Az általános gyakorlat, hogy a számítógépek az éveket két számjegyen ábrázolják, magában rejti azt a veszélyt, hogy a programok döntő többsége hibázni fog az ezredfordulón. A jó hír, hogy a Macintosh számítógépek megjelenésük óta képesek helyesen kezelni a dátumokat 2000-ben, és azután is, pontosabban egészen 29.940-ig.

Mi is a 2000. év problémája?

Szerre a világon, sok számítógép-rendszert és szoftvert fejlesztettek ki úgy, hogy azok nem képesek helyesen kezelni az 1999. év utáni dátumokat. A probléma lényege, hogy a legtöbb ilyen rendszer két számjegyen ábrázolja az éveket, jellemzően *éé/hh/nn* formátumban. Ebben az esetben egy összehasonlítás – hamisan – azt az eredményt hozná, hogy a 2000. év (azaz 00) korábban van, mint az 1999. év (azaz 99).

Így például a dátumkezelés hibáiból adódóan olyan dolgok is előfordulhatnak, mint például ha egy telefonhívást éppen éjféltől kezdünk meg 1999. december 31-én, és 2000. január 1-jén fejezünk már be, a hívás akár vagyonkba is kerülhet, hiszen esetleg a számítógép úgy értelmezi, hogy mi már '99 év egy-folytatban telefonáltunk (!).

A hiba oka a számítógép-rendszer különböző szintjein lehet:

Hardver: egyes számítógépek óráramkörre nem képesek helyesen kezelni az 1999. utáni dátumokat.

Operációs rendszer: egyes operációs rendszerek dátumkezelő függvényei nem képesek helyesen kezelni az 1999. utáni dátumokat.

Alkalmazások: egyes alkalmazások saját dátumkezelő függvényekkel rendelkeznek, így a hardvertől és az operációs rendszertől függetlenül jól, vagy rosszul kezelhetik az 1999. utáni dátumokat.

Mag Anikó
HD5ys

TARTALOM:

TARTALOM	01
1998-AS EDDY-DÍJAK	02
LAPKIADÓK ÉS A MAC	08
PDF-BE CSOMAGOLT ...	11
MAC OS X	14
A LEGJOBB E-MAIL...	16
JOGODBAN ÁLL ...	18
MEGÚJULÓ SZERZŐI ...	22
APPLE NEWS	23
KÓTYA-VETYE	24

„Viharfelhősztató” Sütő Lajos

Az elmúlt másfél év legzenébb bírdetésévé vált a MacAcademia januári négy oldala. Többen azon gyánjúknak adtak hangot, hogy Te/Ti ily módon akarjátok elcsábítani mások ügyfeleit. Hogy a gyánján olvasó is érse, Te nem csak a MacAcademia vezetője vagy, de az Almárium-Macdorado felkentője is.

S. L.: Rövid leszek. A MacAcademia független az Almáriumtól és – az Almalaptól is, mint cégtől. Ha bárki végig gondolja, akkor nyilvánvaló, hogyha egyetlen egy Akadémián tanulót, aki más cégnek az ügyfele, elcsábított az Almáriumhoz, akkor ennek híre tönkretenné a MacAcademiát. Az akadémia adatbázisa ezért deklaráltan nem kerülhet ki sem az Almáriumból, sem a Macdoradoból, sem más céghez, még az Almalaphoz sem. A dolog inkább fordítva igaz, jelenleg a MacAcademia az én adatbázisomból gazdálkodik. A MacAcademia megalapításának gondolata azért merült fel, hogy akik a mi oktatásaink keretében, hogy hol kaphatna a színvonalas oktatást. Noha ezt eddig is meg tudtuk oldani, azért más érzés, ha azt tudom mondani, hogy van egy termem hat G3-assal, 17 colos monitorral, amely gépeken csak és kizárólag oktatás folyik. Az Apple világban eltöltött hét éven alatt számos ügyfelemnek javasoltam más cégek szervezte oktatásokat, de egyetlen egyszer sem esett meg, hogy „elcsábultak” volna. *De az áhatatlanul felmerül, hogy ha valaki rákérdez a tanfolyamon, hogy milyen gépet vagy scannert vagy levélgépet vegyen, akkor azt töled kérdezi.*

S. L.: Az első akadály az, hogy nem vagyok jelen az oktatáson, mert nem én vezetem a tanfolyamokat, hanem kiváló oktatóink – Jakab Zsolt és Perjés László. Az első tanfolyamaink tapasztalata az, hogy akik a mi oktatásainkon vesznek részt, azok már rendelkeznek scannerrel, levélgéppel és gépekkel – valamint régi viszonteladói partnercéggel. Mi nem egy általunk értékesített géphez adunk pár óras asztalsarki oktatást, hanem szofverhez tudást kínálunk. De vissza is kérdezhetnék, ha az Almalapot hívja fel valaki, hogy milyen gépet vegyen, vagy kitől, vagy ki tud szombat este segíteni egy adott probléma megoldásában, akkor Ti kit ajánlotok? Egyébként a pálya szabad, konkurencia megjelenésének igazi haszonélvezői az oktatottak lesznek – lendő vásárlóink. Aki kíváncsi a MacAcademiára, azt szívesen látjuk március 17-i nyílt napján, ahol szívesen válaszolunk meg bárki e rémakörrel kapcsolatos kérdéseit, javaslatait, ötleteit.

Ha már ilyen kedvesen visszakérdeztél, énkerem mindazokat ajánlunk, akikről jól hallottunk, az általunk ismert dealer eladási lista első öt-tíz helyezettjét szoktuk megemlíteni – nálán nem ok nélkül oly nagy a forgalmuk –, illetve önző módon az Almalap hirdetőit ajánlunk.

SZERKESZTŐK: Abonyi Péter, Csábi János, Ferenczy Gábor, Sütő Lajos
ALMALÁNYOK: Blaisits Ildikó és Dobosy Anikó
 Telefon: 06 309 591-715
SZERKESZTŐSÉG: 1136 Budapest, Damjanich u. 49.
 Telefon/Fax: 339-9623.
 E-mail: almalap@mail.datanet.hu
 Kereskedelmi Értesítő Kiadó Kft.
 1071 Budapest, Damjanich u. 19.
 Üzenetrögzítő és fax: 322-4922
KIADÓ: Ferenczy Gábor
 Telefon: 06 309 424-119
FÉLDESIGN: Blaisits Ildikó és Dobosy Anikó
 ReMac Computer Kft.
 Janiga Lívia, Újvári Szilvia
NYOMDA: Janica Kft.

Köszönjük az Apple Vezérképviselet támogatását!
 HU-ISSN 1218-0319

Az Almalap bármely részének elektronikus feldolgozásával, másolásával és a lap terjesztésével kapcsolatos minden jog fenntartva

1998-as Eddy-díjak

Micsoda év! Ha 1997 a hihetetlen alacsony színvonal éve volt, akkor 1998 egyformán lélegzetelállító csúcspontot adott a Mac közösség számára. A PowerBook új életre keltésétől az iMac elképesztő megjelenéséig 1998 az az év volt, amikor az Apple, a Macintosh és a Mac OS nagy lendülettel visszatért.

De nem csak az Apple cselekedetei tettek 1998-at a Macintosh számára rekordévvé. Ez az év újító jellegű alkalmazásokat, a régi kedvencekhez hatásos aktualizálásokat, és néhány igazán lenyűgöző technológiai fejlesztést hozott, amelyeket Cupertinotól távol találtak ki.

Egy évben egyszer, mi a Macworld-nél a Szerkesztői Választás Díjakkal értékeljük azokat a termékeket, amelyeket a legjobboknak találunk. Akinek bármilyen kétségei vannak, hogy 1998 egy nagyszerű éve volt a Macintoshnak, azoknak nem lesz szükség több bizonyosságra a következő 31 díjnyertesnél.

Segédprogram

Győztes

A Casady and Greene Conflict Catcher 8-a (80 dollár, www.casadyg.com) alapfontosságú hibajavító eszköz a Macintosh felhasználók részére. A népszerű bővítmény-kezelő segédprogram továbbfejlesztett szoftver összeütöközés vizsgálatot kínál, támogatja a Mac OS 8 szöveg-vonatkozási menüket, több fájl meghatározást nyújt, és irányítható az Apple Location Manager-által. Mindezek közül a leghatásosabb a Conflict Catcher clean-install system-merge funkciója, amely lehetővé teszi a régi rendszer fájlok egyszerű behelyezését egy újonnan installált System Folder-be.

Dobogósak

Dobogós a Dantz Development személyi elmentő programja, a Retrospect Express 4.0 (50 dollár, www.dantz.com). Az Express a Retrospect 4.1 legtöbb népszerű funkcióját kínálja (beleértve a növekmény elmentéseket és a CD-R támogatást) improvizált áron. Az Action Files 1.1 a Power On Software-től (50 dollár,

www.actionutilities.com) javított funkciókkal bővíti a standard Open és Save párbeszédablakokat, a fájlok egyszerűbb hozzáférést és módosítási lehetősége érdekében.

Internet Kliens szoftver

Győztes

Mindössze egy év alatt a Microsoft Outlook Express 4.01 (ingyenes, www.microsoft.com/mac/oe/) szoftvérré vált a Mac Internet e-mail színterén. Funkciói – a HTML küldemény támogatás, hatékony küldemény szűrés, egy barátságos képfelület, és (ha az Office 98-at használjuk) egy beépített szöveg vonatkozású helyesírás ellenőrző – verhetetlenek, akár csak az ára.

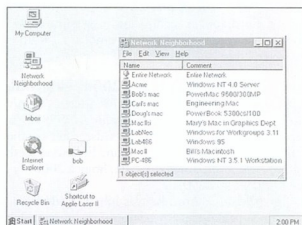
Dobogósak

A számtalan shareware Internet kliensnek egyik legjobbjára a Stairways Software Anarchie Pro 3.0-ja (35 dollár), egy nagy teljesítményű FTP kliens, amelynek egy Finder-szerű képfelülete van. A Microsoft Internet Explorer 4.01 (ingyenes, www.microsoft.com) a legbarátságosabb és funkció-gazdagabb web böngésző, amely a Macintosh-hoz kapható és a 4.01 aktualizált változat kijavított számos idegesítő problémát, amely a 4.0 verzióban létezett.

Platformok közötti termékek

Győztes

A Mac gépek és Windows alapú PC-k jó együttműködésére a Thursby Software Systems Dave 2.1 szoftvere a válasz (149 dollár, www.thursby.com). Miután installáltuk a Dave-t a Mac-en lehetővé válik fájlok és nyomtatók akadálymentes megosztása a

PC-kkel. A hálózatunkon lévő felhasználók látják a Mac és Apple-Talk bázisú nyomtatók a standard Network Neighborhood interfészen keresztül, és a Mac felhasználók Windows fájl szerveket állíthatnak munkába a Chooser-en keresztül.

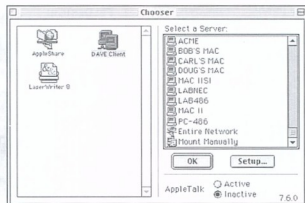
Dobogósak

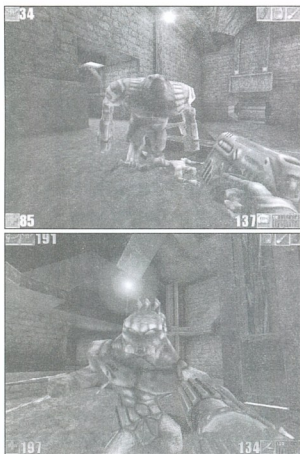
A Media 4 Productions MacDrive 98 2.1-ese (80 dollár, www.media4.com) segít a Windowsnak, hogy a Mac saját nyelvét folyékonyan beszélje. Azonkívül, hogy elérhetővé teszi a Mac fájl szerveket és nyomtatókat a Windows felhasználók számára, a MacDrive automatikusan konvertálja a Mac fájlokat és fájl típusokat a Windows megfelelőikre, és lehetővé teszi a PC-knek a Mac-en megformált fájlokat használni. A Mac-PC fájl csereforgalom egyszerűvé válik a DataViz MacOpener 4.0 szoftverével (75 dollár, www.dataviz.com), amely lehetővé teszi a PC-knek a Mac formátumú fájlokat, CD-ROM-ok, eltávolítható-média meghajtók használatát.

Játék

Győztes

Amikor éppen kezdünk beleírni a lövöldözős műfajba, akkor itt jön egy játék, amely mindent megváltoztat. Az

Epic Megagames és a Digital Extreme Unreal játéka (50 dollár, terjeszti a MacSoft, www.wizworks.com/macsoft) lélegzetelállító grafikát és erőt próbáló ellenségeket kínál. Több észre van szükség, mint izomra, élvezetes a játék atmoszférájának gazdagsága, felfedezése, és cselekménye. Nem túl sok játék érdemi meg egy 3-D gyorsítókártya és további RAM-ok megvásárlásának költségét. Ez megérdemli.

Dobogósak

A Blizzard Entertainment Diablo-ja (30 dollár, www.blizzard.com) átveszi a szerepjátékok összes legjobb elemét és valós idejű, rabul ejtő kalandba helyez. A játék kiemelkedő grafikával és páratlan hálózatos játszási lehetőséggel büszkélkedhet. A megkapó 3-D grafika és a kiemelkedő játékmenet az Eidos Interactive és a Core Design Tomb Raider II játékát (50 dollár, terjeszti az Aspyr Media, <http://www.aspyr.com>) az egyik kedvenc akció/kaland játékunkká tette (Lara Croft éremlyítő hírnév szintje ellenére.)

Közfogyasztási Hardver termékek

Győztes

Az Epson America Stylus Color 740-esével (279 dollár, <http://www.epson.com>) fotorealistikus nyomtatást végezhetünk anélkül, hogy bankot robbantanánk. A szí-

nes lézernyomatotok ezen olcsó alternatívája csúcsmínőségű végeredményt, beépített soros és USB csatlakozóhelyeket, és egyszerűen kezelhető szoftvert kínál. A szoftver meghajtó három színkezelő opciót is tartalmaz: ColorSync, PhotoEnhance3, és a felhasználó által meghatározható beállításokat.

Dobogósak

A valószerűség alapkövetelmény, amikor egy játékos belemérik a kedvenc játékába. A Micro Conversions Game Wizard-ja (349 dollár, www.microconversions.com) amely a Voodoo 2 chip készletre épül, a leggyorsabb 3-D gyorsító, amely Mac-hez kapható. A jó minőség, és elfogadható ár csak kettő az Umax Technologies Astra 1220 U-jának előnyei közül (149 dollár, www.umax.com). Ez az olcsó szkennert az első, amely Mac USB támogatást kínál, ezáltal a legjobb választás az iMac tulajdonosok számára.

Oktató/Gyermek szoftverek

Győztes

A Broderbund Kid Pix Studio Deluxe szoftver (30 dollár, www.broderbund.com) folytatja a gyermekszoftverek standard-jének felállítását. Ez a festőprogram az összes elvárható alapeszközzel, ezenkívül különféle szokatlan eset effektussal, rengeteg színes háttérrel, valamint játékbélyegzők és feltűzhető képek galériájával rendelkezik. És ez még nem minden – akár multimédiás bemutatókat készíthetünk, pl. bábelőadást, különféle szereplőkkel és vicces hanghatásokkal. A Kid Pix szintizista mulatság – bármilyen korú gyerekeknek – 99 éves korig.

Dobogósak

Tegyünk egy mulatsággal teli utazást a mexikói vidéken és a spanyol nyelven keresztül a Knowledge Adventure Spanish for the Real World szoftverével (30 dollár, www.knowledgeadventure.com.) Ez egy kiralok (puzzle) játék, amely szórakoztatóvá teszi a spanyol nyelv tanulását. Ha tudni szeretnénk a hang, a fény, és az elektromosság működését, akkor tegyünk egy utazást az Edmark cég Zap! programjával, amely móka-laboratóriumi tele vannak kihívást jelentő játékokkal és kiralokkal.

Referencia szoftver

Győztes

Minden, amit valaha is tudni akartunk, bizonyára megtalálható az Encyclopedia Britannica CD:1998 Standard Edition-ban (85 dollár, www.eb.com.) Más mul-

timédiás enciklopédiától eltérően ez a CD-ROM mellőzi a QuickTime mozikat és a multimédiás elemek intenzív alkalmazását, hogy ezáltal mélyebben hatoljon a témák belsejébe. Az eredmény egy hitelemző adatforrás. Egyetlen CD-ROM 72.000 címszót (beleértve 5.000 nyomtatásban nem szereplőt) 4.000 fotót és grafikát, 1.200 térképet, és az odavonatkozó web site-okhoz 15.000 kapcsolódást tartalmaz. A haladó és a kezdő csillagászok a Maris Multimedia Redshift 3 szoftvert (50 dollár, terjeszti a Piranha Interactive, www.redshift3.com) egyaránt egy hatásos útmutatónak fogják találni az éjszakai égbolthoz, amely minden pillanata pontosan feltérképezésre került i.e.4713 január 1 és Krisztus után 9999 december 31. között. A National Geographic magazin minden egyes számának minden oldalát, amely 1888 és 1997 között megjelent, megtalálhatjuk a The Complete National Geographic-ban (180 dollár, terjeszti a Mindscape, www.mindscape.com) A National Geographic Interactive készítette ezt a 31 lemezből álló CD-ROM készletet.

Üzleti szoftverek

Győztes

A Microsoft Word 98 (390 dollár, www.microsoft.com) egyenletes, stabil, és tele van kellemes meglepetésekkel. A kedvencünk? Amint trükk, apró színes aláhúzások jelölik meg a helyesírási és nyelvtani hibákat. Egy control-kattintással egy megjelölt szóra megnézhetjük egy legördülő menüben a hibajavítási javaslatokat. Röviden, a Microsoft nagyszerű munkát végzett azzal, hogy ilyen óriási teljesítményt helyezett el egy átfogó, modern (és Mac-szerű) alkalmazási felületbe. A vadonban töltött sok év után a Microsoft Word újra korlátlanul uralkodik.

Dobogások

Minden apró dolog, amely a Microsoft Excel 98-ban benne van (399 dollár, www.microsoft.com) bizonyára örömére szolgál a legtöbb embernek. Sokaknak a többszintű Undo parancs önmagában meg fogja érni az upgrade árát. Összességében a tiszteletreméltó táblázatkezelő program ezen verziója megbízható, kifinomult érzeteket kelt. Az Adrenaline Software Charts Pro szoftvere (400 dollár, www.adrenaline.ca) egy intuitív, nem telezsúfolt alkalmazás, amely képes az upgrade árát a legvilágibb üzleti ábrákat is káprázatos bemutatókká alakítani.

Adatkezelő termékek

Győztes

A shareware és a kommersz szoftverek közötti határvonalat összemosis Consultant 2.53 a Chronos-tól (60 dollár, www.chronosnet.com) csak az Interneten keresztül kapható. Funkciói viszont teljesen professzionálisak, amelyek között található naptár, címlista, előjegyzési napló, és jegyzetkészítő környezetek (nem beszélve a Palm kézi organizerről). A

Consultant valószerűleg a legjobb univerzális célú személyi információ kezelő, amely jelenleg a Macintosh-hoz kapható.

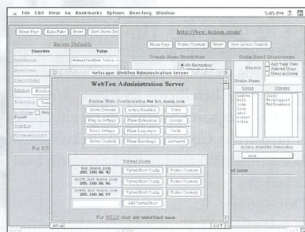
Dobogósa

Az ODBC adatbázisokból történő átvétel támogatása az egyik, a számtalan funkcióból, amely a FileMaker Pro 4.1-et (199 dollár, www.filemaker.com) egy nagy teljesítményű, könnyen kezelhető adatbázis alkalmazásá teszi. Egyszerű, könnyed, és akkumulátor kímélő a 3Com Palm III kézi organizere (369 dollár, www.palm.com), amely jó választás a Mac felhasználóknak annak ellenére, hogy a 3Com érthetetlenül késlekedett a MacPac szoftverének régóta várt update-jével.

Szerver szoftver

Győztes

A hatásos és újszerű WebTen 2.1 (495 dollár, www.tenon.com), a Tenon Intersystems népszerű Apache web szerver adaptációja a leggyorsabb lehetőséget kí-

nálja egy web site kiszolgálására a Mac gépünkörül. A Unix alapú Mac belső programjával a WebTen eldönti a versenyt – és megállja a helyét a Windows NT-vel szemben, elősegítve ezzel annak a szövegszédnek az elosztását, hogy a Mac nem életképes Web-szolgáltató platform. Ez a szakterület erősségét jelentő szerver szoftvert egyesíti a Unix szerverekhez tervezett script-ekkel való kompatibilitást a WebStar plug-in-ek széles választékának támogatásával.

Dobogások

Az Apple Computer AppleShare JP 6.0 szoftvere (999 dollár, www.apple.com) újra feltalálja a fájl kiszolgálás arculatát, gyorsabb működéssel, jobb Windows ügyfél kompatibilitással és megújított küldemény kezeléssel büszkélkedhet. A legnépszerűbb web szerver a Mac-hez nem a leggyorsabb, de a StarNine Technologies WebStar 3.0-ja (499 dollár, www.star-nine.com) pontokat szerzett az egyszerű kezelhetőségéért, kifinomultságáért, és tiszteletreméltó teljesítményéért.

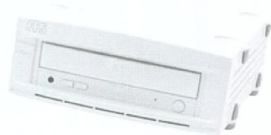
Tárolóeszközök

Győztes

Az APS Technologies viszi haza az aranyérmes az idén a CD-RW Pro 4x2x6 CD írójával (499 dollár, www.apstech.com). A nagyszámú alkalmazásuk következtében a CD írók igazán nagykortúvá váltak. A CD-R médiumra való írás mellett a CD-RW Pro működik a kevésbé kompatibilis – de újraírható CD-RW médiummal is. Az egész egy jól megtervezett burkolatban

helyezkedik el, amely beépített aktív lezárást tartalmaz.

Az ASP Technologies Eddy-díjas CD írói

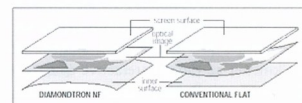
Dobogások

A Lacie DVD-ROM meghajtója (799 dollár, www.lacie.com) egy DVD-ROM meghajtó és egy nagy kapacitású háttértároló eszköz egyszerre. Vannak versenytárs újraírható DVD formátumok, de a DVD-ROM meghajtó ezeket mind kiüti. Az ATTO Technology FibreBridge-3 (3.295 dollár, www.attotech.com) hozzákapcsolja az SCSI eszközöket a nagy sebességű Fibre Channel architektúrához. A FibreBridge nem kevesebb, mint 64 MB puffert memóriát, valamint távirányítási funkciókat kínál.

Megjelenítők

Győztes

EI voltunk ragadtatva a Mitsubishi Electronics America cég Diamond Pro

900u monitorjától (799 dollár, www.mitsubishi-display.com). A kettős USB és videó bemenetekkel a 900u a tökéletes monitor a kettős számítógépes felálláshoz. Átethetjük a monitort (és az összes USB perifériát, ha van egy USB kátyánk, vagy egy új USB-re alkalmas Mac-ünk) az egyik számítógépről a másikra egyetlen gomb megnyomásával, amely a 900u elején található. De ennek a monitornak a kulcsa a képernyőjében rejlik: a Mitsubishi új 19

inches DiamondTron NF (Natural Flat) képcsöve megkapó képminőséget és csökkentett képernyő csillogást biztosít.

Dobogóság

Az Epson America cég PowerLite 5500C képernyője (7499 dollár, www.epson.com) kevesebb, mint tíz font súlyú, egyszerűen működésbe állítható, és az osztályán belül legjobb képminőséggel rendelkezik. Az Apple Computer Studio Display képernyője (1299 dollár, www.apple.com) egy nagyszerű 15 inches LCD monitor, elfogadható áron, és a stílusos designja bizonyára felkelti sokak figyelmét.

Tudományos/Tervező szoftverek

Győztes

A SAS Institute cég StatView 5.0 szoftvere (695 dollár, www.statview.com) hatékony és könnyen kezelhető statisztikai alkalmazás, amely tökéletes nem statisztikus számára is. A jól megtervezett mintasablonokkal és dokumentációkkal rendelkező StatView lehetővé teszi a hiteles, nagy adatsűrűségű táblázatok gyors elkészítését. Hibátlanul veszi és át a Microsoft Excel és Word fájlokot – ez elengedhetetlen az üzletemberek számára.

Dobogóság

A National Instruments cég LabView 5.0 szoftvere (995 dollár, www.natinst.com) korlátlanul uralodik az adatgyűjtés és eszköz vezérlés területein. A LabView 5.0 varázslatok vizet az adatgyűjtésbe és a feszültségátalakításba. Az Ashlar cég Vellum Solids 98 szoftvere (2995 dollár, www.ashlar.com) hatékony

modellező eszköz a tervezők és építészek számára. Átkozottul könnyű irányítani és komoly átvételi képességekkel, valamint kiváló online támogatással rendelkezik.

Nyomatatási/Képszerkesztő szoftverek

Győztes

Az Adobe Photoshop 5.0.2 (649 dollár, www.adobe.com) egy kiemelkedő régió a legkomolyabb képszerkesztő program a Mac-hez. Az új History paletta szinte korlátlan visszavonást (undo) engedélyez, a Text eszköz pedig most sokkal rugalmasabb az előző verzióknál. A Photoshop új színkezelő funkciói vitát keltenek, de ennek ellenére a program minden eddiginél egyszerűbbé teszi a kiegyensúlyozott színek biztosítását az alkotásainkban.

Dobogóság

A MetaCreations Painter 5.5 Web Edition-ban, (449 dollár, www.metacreations.com) az első számú közvetlen média festőeszközben számos újítás található a web grafikák terén, beleértve a JavaScript fordítások létrehozásának képességét. A Corel Photo-Paint 8 for Power Macintosh-nak (495 dollár, www.corel.com) vannak kimunkálatlan részei, de egy impozáns képszerkesztő funkció készlettel rendelkezik, többek között olyanokkal, amelyek nincsenek benne az Adobe Photoshop-ban.

Rajzoló szoftverek

Győztes

A versenyes kemény volt, de az Adobe Illustrator 8.0 (375 dollár, www.adobe.com) nyert az új funkcióinak sorával és megújult felhasználói felületével. A legfigyelemreméltóbb újdonságok: élő keverések, keverés egy útvonalon, közvetlen-média eszet effektusok, és továbbfejlesztett torzítás vezérlők. Ha ez nem elég, az Adobe Photoshop felhasználók örülni fognak, hogy az Illustrator milyen könnyedén együttműködik a képszerkesztő egységcsomaggal. A szoftver, amely profi illusztrációs képességeket adott a Mac-nek, visszakerült a trónjára.

Dobogóság

A Macromedia FreeHand 8.0.1 (399 dollár, www.macromedia.com) megállja a helyét a kitűnő szöveg, az automatikus nyomkövető (autotracing), és a megkeresés – kicserélés funkcióival. Ez a legjobb rajzolóprogram a web animációk készítéséhez is. A CorelDraw 8 for Power/Macintosh (695 dollár, www.corel.com) egy hatásos upgrade, amely jól megtervezett eszközöket kínál az áttetszőség, az interaktív ábrázolás, és a 3-D effektusok terén.

Digitális kamerák

Győztes

Azoknak, akik összteljesítményben és minőségben a legjobbat keresik, az Olympus America cég D-620L gépénél nehezen találnak jobbat. Az Olympus legújabb celloz-és-lő kamerája egy nagy felbontású CCD-vel rendelkezik, amely képként 1.4 millió pixelt képes rögzíteni. Ezenkívül megtalálható benne egy 3-szoros optikai zoom objektív, egy hat üzemmódú vakurendszer, 8 MB memória, és továbbfejlesztett sebesség és energiaforrás kezelés. Az optimális felvételek készítéséhez a D-620L kézi pont-mérési kompenzációt, fehér-egyensúly hatástalanítást tartalmaz, és különféle objektívek befogadására is képes.

Dobogóság

Az Eastman Kodak DC260-asa (899 dollár, www.kodak.com) képként akár 1.6 millió pixel rögzítésére képes – a legjobb a digitális kamerák között az osztályán belül. Emellett egy folyamatos 3 optikai zoommal és USB csatlakoztathatósággal rendelkezik. A Nikon népszerű CoolPix 900-asát túlszárnyalva a CoolPix 900s (799 dollár, www.nikonusa.com) több memóriát (4MB-tól 8MB-ig), egy csatlakozókat a külső vaku számára, és egy sereg rafinált funkciót tartalmaz.

Szkennerek

A nyomdai előkészítő számára tökéletes PowerLook 3000 a Umax Technologies-től (6995 dollár, www.umax.com) egy igazi igasló. A PowerLook egy olyan képlencs rendszerrel rendelkezik, amely kibővíti a szkenner effektív optikai felbontási tartományát, lehetővé téve a 35 mm-es áttetsző anyagok, akár normál visszatükrö-

ződő anyagok szkennelését. Egy rögzített pick-up alkotórész és egy mozgó érzékelő tartó is elősegíti a kitűnő képminőséget, 3048-dpi-s szkennelések végrehajtását.

Dobogósák

A sokoldalúság az erős oldala a Dim-ges Scan Multi-nak a Minolta-tól (2499 dollár, www.minoltausa.com). Ez a film szkennerek kompatibilis sokféle formátummal, a 16 mm-estől a Kodak Advanced Photo System-ig és akár egészen a 6x9-es formátumig. A fejlett LinoColor szoftverrel a Heidelberg CPS cég LinoColor Saphir Ultra 2-ese (3695 dollár, www.linocolor.com) a LinoColor csúcskategóriás dob-szkennerek sorozatában megtalálható professzionális képességekkel bír, de mindez egy asztali gép áráért.

Professzionális Nyomtatók

Győztes

A megengedhető próbanyomatás jellemzi az Epson America cég Stylus Pro 5000D-nak a bizonyítványát (9995 dollár, www.epson.com) 10.000 dollár alatti összegért a profi grafikusok élvezhetik a házon belüli próbanyomatást, amely vetekszik a Matchprint minőséggel. Képes modellezni a SWOP, Du Pont Waterproof, DIC, Chromalin EuroSTD és bármely öt alapbeállítást környezetet. A hozzá járó RS-5000 Fiery Server 10/100BaseT, SCSI-2, IEEE 1284 párhuzamos és soros hálózati csatlakoztathatósággal rendelkezik.

Dobogósák

A Hewlett-Packard Color LaserJet 4500DN (3799 dollár, www.hp.com) kiemelkedő minőségű végeredményt nyújt és duplex színben képes nyomtatni a megengedett méretű formátumokig bezárólag. A Xanté Accel-A-Writer 3G (5995 dollár, www.xante.com) tükörnyomatást, javított vonalas-zürkeárnyalatos nyomtatást, denzitóméter kalibrációt, és negatív képalakítási fejlesztéseket kínál.

Grafikai segédprogramok

A Test Strip 2.02 a Vivid Details-től (149 dollár, www.vividdetails.com) kifinomult színkorrekciós funkciókat biztosít egy könnyen kezelhető Adobe Photoshop plug-in-on belül. A program

bemutatja a képünk különféle színbeállítású változatait; csak kiválasztjuk a kívánt képet, és a program végrehajja a megfelelő színváltoztatásokat. A 2.02 verzió egy vázlat-nézeti üzemmódot és egy szerkeszthető műveleti listát biztosít, amely lehetővé teszi a változtatások egyszerű felülvizsgálatát és módosítását. Az Extensis PhotoTools 3.0 (150 dollár, www.extensis.com) új Web-grafikai funkciókat halmoz fel, és továbbra is egy komoly termelőeszköz az Adobe Photoshop felhasználók számára.

Dobogósák

Az Ultimate KnockOut (395 dollár, www.ultimate.com) lehetővé teszi a kifinomult maszkoló effektusok létrehozását minimális zűrzavar mellett.

Kiadói Segédprogramok

Győztes

Az Altamira Group cég Genuine Fractals Print Pro-ja (299 dollár, www.altamiragroup.com) lehetővé teszi a nagyméretű Adobe Photoshop képek összepréselését sokkal kisebb Fractal Image Format fájlokká. A fájlok összepréselésének megszüntetésekor sokkal nagyobbá tehetjük azokat az eredetieknél minimális képminőség romlás mellett. Az új Print Pro verzió együttműködik a CMYK fájlokkal – az RGB mellett – és egy veszteség nélküli összetömörítési opciót biztosít.

Dobogósák

Az Extensis cég PreFlight 2.1 programja (400 dollár, www.extensis.com) megvizsgálja a dokumentumokat a lehetséges kimeneti hibák szempontjából és segít azok kijavításában. Az Extensis QX-Tools 4.0 szoftvere (150 dollár, www.extensis.com) egy szeres hasznos produktivitást növelő fejlesztést biztosít a QuarkXPress 4.x.-hez.

Bemeneti készülékek

Győztes

A Wacom cég Intuos-a (510 dollár, www.wacom.com) egy javított tábla/toll együttes, amely egy rendkívül érzékeny hegygel és 1024 nyomási szinttel rendelkezik. A rendszer három új bemeneti egységet is tartalmaz: a Lens Cursor-t, amely egy forgó célkeresztes lencsével rendelkezik; az

Airbrush-t, amely egy ujjal tekerhető kerék tartalmaz a tintafolyás irányítására; és a 4D Egeret, amely egy tekerőtárcsát biztosít a képekre való rázoomoláshoz, vagy 3-D tekerő navigálásához.

Dobogósák

Az AnimaX International ASA cég Anir Ergonomic Mouse Pro terméke (70 dollár, www.animax.no) egy ergonomikus mutató készülék, amely úgy néz ki, mint egy repülőgép botkormány. Az egér egy természetes, függőleges kéz helyzetet segít elő, miáltal a kurzort irányító hüvelykujunk természetes pihenő helyzetben van. A CalComp cég Creation Station Pro-ja (289-599 dollár, www.calcomp.com) egy nyomásérzékelő írótablettával és egy vezeték és elem nélküli, ötgombos egérrel rendelkezik – az első, amelyet digitális táblával való munkához terveztek.

Web alkotó szoftverek

Győztes

A GoLive cég CyberStudio 3 Professional Edition szoftvere (549 dollár, www.golive.com) a könnyen kezelhető felhasználói felületével és hatékony HTML készítő funkciókészletével egyszerűen a legjobb vizuális HTML szerkesztő eszköz, amely bármely platformon elérhető. A 3-as verzió kitűnő támogatást nyújt a dinamikus HTML-ekhez és a zuhogó stílus ívekhez és egy rendkívül továbbfejlesztett site kezelési nézetet kínál.

Dobogóság

A Macromedia Dreamweaver 12 szoftverét 299 dollár, www.macromedia.com) nem lehet felülmúlni a támogatott HTML funkciók abszolút száma terén. Az ezzel megegyező Windows verzió szintén jó választás teszi a programot a többplatformú web tervező team-ek számára. Sok év után a NetObjects Fusion 3.0 (200 dollár, www.netobjects.com) végül egy nagy teljesítményű, rugalmas eszközként bukkan fel azon üzleti felhasználók részére, akik egy szempillantás alatt szeretnék megtervezni és aktualizálni a web site-jaikat.

Web grafikai szoftverek

Győztes

A hatékony, könnyen kezelhető vektorrajzoló eszközök és a rendkívül kisméretű kimeneti fájlok kombinációja teszi a Macromedia cég Flash 3.0 szoftverét (299 dollár, www.macromedia.com) egyszerű alkalmazással a dinamikus grafikák létrehozásához a World Wide Web-en. Az új áttetszőség és alakítási funkciók teszik naggyá azt az eszközt, amellyel minden elenőrző web tervezőnek rendelkeznie kell az arsenáljában.

Dobogóság

A Macromedia Fireworks 1.0 szoftvere (299 dollár, www.macromedia.com) hatékony módon biztosítja a web oldalakon elhelyezendő GIF és JPEG képek létrehozását, animációját, és optimalizálását. Egy rugalmas, könnyen kezelhető eszköz, amely örömeire szolgál az üzleti élet felhasználóinak és a csúcstervezőknek egyaránt az Adobe ImageStyler 1.0 szoftvere (129 dollár, www.adobe.com), amely tetszetős gombokat, fejléceket, és JavaScript-alapú átfordítási effektusokat képes létrehozni.

3-D Grafikai szoftverek

Győztes

A Maxon Computer cég Cinema 4D XL 5.2 szoftverében (1995 dollár, terjeszti a 3D Gear, www.maxon.net) lévő világmegjelenő képmegrajzoló gyorsabban képes sugárkövetni a poligonokból felépülő képeket, mint bármely más Mac 3D

szoftver a piacon. Kössük ezt össze a teljes létszámú profi minőségű 3D-modellező eszközzeivel, fejlett animációs eszközeivel, beleértve a hatásos inverz-kinematikus támogatást, és a hatalmas számú fájl formátum átadásának képességét. A Cinema 4D XL-nek minden szükséges alkotóelem megvan ahhoz, hogy a Macintosh vezető 3D-s szoftverévé váljon.

Dobogóság

Habár nélkülözi az integrált modellezőt, de az Electric Image 2.8 (2995-7495 dollár, www.electricimage.com) az Electric Image-től mégis meghatározó jelentőségű a 3D alkalmazások terén a Mac gépeken. Ez az egyik legjobb ábrázoló és animációs eszköz, amely bármely platformhoz kapható. A MetaCreations ügyesen megtervezte 3D-terep előállítója, a Bryce 3D (199 dollár, www.metacreations.com), lehetővé teszi a látványos digitális színterek létrehozását és animációját, felhőkkel, vízzel, hegyekkel, és akár szivárvánnyal kiegészítve.

Digitális-videó szoftverek

Győztes

Egy mozgófilm egyes képkockáinak retusálása a fizikailag is unalmas részének számít. A Puffin Designs cég Commotion 1.6 szoftverében (2495 dollár, www.puffin.com) megkönnyebbülést hoz az utómunkálatokat végzőknek azzal, hogy Mac gépet használhatnak egy drága munkaadó helyett – a professzionális szintű javítás elvégzéséhez és a képkockák előállításához. A még több funkciójú összeállítás programok – amilyen az Adobe After Effects – kiegészítéseként a Commotion kombinálja a festő, a rotoszkóp, és a mozgáskövető eszközöket az eredmény valós idejű előzetes megmutatásának képességével.

Dobogóság

Az After Effects plug-in csomagjainak tömegéből kiemelkedik a MetaCreations cég Final Effects Complete szoftvere (1195 dollár, most az ICE tulajdona, www.iced.com) amely egy több, mint 60 szűrőből álló készlet, amely részecske generátor, videó-torzító eszközöket, és 3D-perspektívus effektusokat tartalmaz. A Terran Interactive cég Media Cleaner Pro 3.0-ja (359 dollár, www.terran.com) nélkülözhetetlen a videó és audio előállításnál. Média fájlokat tömörít össze a gyors, jó minő-

ségű CD-ROM-ról, vagy egy modemen keresztül történő lejártszáshoz.

Audio/MIDI szoftverek

Győztes

A Mark of the Unicorn cég Digital Performer 2.4 (795 dollár, www.motu.com) jól kidolgozott, megbízható digitális-audio/MIDI rögzítője a legteljesebb audio/MIDI stúdió, amely elérhető. A rengeteg hozzátartozó effekt plug-in, a hangminták gondatlan átvétele, és az alkalmazói képfelület, amely olyanokkal büszkélkedhet, mint a QuickScribe kortárs ablak, hatékony kombinációi az eleganciának és teljesítménynek a Mac zenészek számára.

Dobogóság

Az U&I Software MetaSynth 2.0 szoftvere (249 dollár, terjeszti az arboretum, www.uisoftware.com) egy újszerű és szórnyú virtuális hangszerek konvertál hangokká, a képnyesség és szín információit használva fel a zenei hangfegyverek előállításához. A MacSourceury BarbaBatch 2.4 szoftvere (395 dollár, www.macsourceury.com) az alapvető Mac hang-fájl konvertáló segédprogram, amely képes az általunk meghatározott paraméterek alapján jó hangzású fájlok kötegel utólagos feldolgozására és előállítására.

Jason Snell

CSIGALASSÚ VILLANYVÁLASZ

A Brightware nevű, e-mail szoftvereket gyártó cég kutatókat végzett a Fortune 100-as cégek körében, és azt tapasztalta, hogy a bérbeadó e-mailek sokszor napokig hevernek mielőtt valaki válaszolna rájuk. Négy cégnek egy egész hetébe telt, hogy feleljen arra a kérdésre, hol található a központja, sőt a Hewlett-Packardnak egyszer 23 napra volt ehhez szüksége. A Texaco ezzel szemben négy percen belül válaszolt, az Albertson's és a Costco pedig öt percen belül. Mindent egybevéve a cégek kevesebb, mint 15%-a válaszolt három órán belül, és 26%-uk vagy nem fogad e-maileket, vagy úgy elrejtje a címeiket a web-site-ján, hogy egy átlagos felhasználónak valószínűleg nem lenne türelme megkeresni. (Los Angeles Times '99. jan. 18.)

Lapkiadók és a Mac

A VNU Budapest Lapkiadó Rt. a Fülest, a Meglepetést, az Ifjúsági Magazint, a Storyt, az Easy PC-t, a Cosmopolitant és más lapokat gondozó Erasmus Press, illetve a Figyelő szerkesztőségének házasságából született, vadonatúj kiadóvállalat. Az informatikai rendszer fejlesztése és működtetése Fürst Péter informatikus feladata.

– *Mikor került az Erasmus Press kiadóhoz?*
– Öt évvel ezelőtt, körülbelül négy-öt évvel a kiadó megalakulása után. Ezelőtt szoftverfejlesztőként dolgoztam a Mérsépari Kutatóintézetben, utána volt egy kis saját cégünk, ahol különböző szoftverfejlesztési, folyamatfelállítási feladatokkal foglalkoztam. Ismeretégi körben terjedt a hír, hogy a kiadó rész-
munkaidős számítástechnikus keres. Először úgy gondoltam, hogy ez tényleg csak a második munkaköröm lesz, aztán ahogy nőtt a cég, egyre több munkám lett.

Korábban az Erasmus Pressnél alig voltak számítógépek, valójában nem is volt szó számítástechnikáról, csak a pénzügyi rendszer, a könyvelés használt gépeket. Akkoriban a cikkeket is írógépeken írták a szerkesztőségekben, és a lapokat is teljesen hagyományos, kézi módszerrel állították össze.

– *A kiadó számítógépekkel való ellátása már az Ön feladata volt?*

– Így van. Ez úgy indult, hogy amikor a tulajdonosok és anyavállalatunk – a VNU, Hollandia legnagyobb kiadóvállalata – elkezdte a cégünk fejlesztését, kértek egy tanulmányt arról, hogyan képzeljük el a számítástechnika fejlesztését. Számomra szokatlan hozzáállás volt – és ezt később a Cosmopolitan magazin kapcsán az amerikaiak részéről is tapasztaltam –, hogy így gondolják, a magyarországi helyzet teljesen más, mint a hollandiai vagy az amerikai, ők a helyi specialitásokat nem ismerik, és az eddigi megoldásait nem akarják ráerőltetni az itteni viszonyokra. Ezért kiválasztanak egy helyi szakembert, aki elkészít egy tanulmányt arról, hogy ő

mit tart a legjobb megoldásnak. Ennek a tanulmánynak az elkészítése volt az első, fontosabb feladatom.

– *És hogyan képzelte el a fejlesztést?*

– Mivel korábban az Intel processzorokra épülő folyamatirányító berendezésekre írtam programot, és más platformos tapasztalataim nem voltak, én is Intel alapú PC-csökkentőben gondolkodtam. Akkoriban a layoutkészítő, kiadványszerkesztő számítógépek piacán a Macintosh részesedése még körülbelül hatvan százalék volt, de úgy tűnt, hogy a PC-k rövid időn belül meg fogják előzni őket. Ezért a megírt anyagomban PC-k vásárlását javasoltam.

– *Ez az időszak egybeesett az Apple mélyrepülésével?*

– A mélyrepülés kezdetével.
– *Ez is befolyásolta az Intel platform vásárlásokat?*

– Igen, minden bizonnyal. Viszont a VNU összes szerkesztősége Macintosh-sal volt ellátva, a holland, belga, cseh, francia, angol és amerikai lapoknak a layoutra egyértelműen Macet használták, a szerkesztőségi munkára Macet és PC-t vegyesen. Ezért azt javasolták, hogy a layout készítésére beszerzett gépeink mindenképpen Macintosh-alapúak legyenek. Részletesen leírták a tanulmányunk értékelésében, hogy bár van olyan piaci elemzés, amely szerint a munkaállomásokon futó tervező rendszerek területén a Macintosh-t lehagyják az Intel alapú gépek, de a Macintosh-on futó programok, megoldások kielégeltek és jobb minőségűek, tehát ezt válasszuk. Lapjaink közül először az Ifjúsági Magazin számítógépesítődött. A szerkesztőség Macintosh-sal indult, az újságírók szövegszerkesztésre is Macintosh-okat használtak.

Az elképzeléseinket természetesen harmonizálni kellett a hollandok rendszerével. Azaz szabad kezlet adtak, de azért erősen sugallták, hogy ne teljesen azt csináljuk, amit akarunk, hanem illeszkedjünk hozzájuk. A betanítás és a

dizájn átalakításának idejére velünk dolgozott egy holland kollégán. Hogy számára ne legyen idegen az itteni rendszer, természetes volt, hogy ugyanolyan számítógépe legyen, mint otthon.

A tulajdonos gondolkodását jól jellemzi a következő eset is. A tervekben nagyon sok lap indítása szerepelt, logikusnak tűnt egy önálló DTP stúdió létrehozása, ami a kiadó lapjait kiszolgálja. Azt javasolták, hogy ne hozzuk be a technikai aprómunkát, mert az rengeteg időt vesz el, és a dizájnereknek művészeti munka helyett technikai dolgokkal kellene foglalkozniuk – szemmel, felbontás, megsz-e időre a film stb. Ilyen munkákkal a kiadóállalat nem foglalkozzon, külföldön is léptették az ilyen jellegű cégeiket. Ehhez a mai napig ragaszkodnak, és hiába növekszik a cég – a VNU Budapest Lapkiadó Magyarország három legnagyobb kiadóvállalatának egyike –, mégse fogunk saját levilágító stúdiót csinálni.

– *Mert akkor a DTP stúdió elkezdene megszokni?*

– Nem, hanem mert ennek a levilágító-nak egy kicsit kivételzett, biztonságos helyzete lenne. Az áraiban nem éreznék azt a versenyt, mint amit a szabadpiac-
ról élő stúdiók kénytelenek érezni. Mi viszont, mivel már itt van, mi alapítottuk, kénytelenek lennénk tovább üzemeltetni, irreális piaci viszonyok között. Ettől fél a holland cég, és most már mi is elfogadjuk a megközelítésüket.

– *Milyen gépeket vásároltak?*

– Quadra 800 típusokat a layoutra és LC 475 gépeket az újságíróknak. Ez volt az indulás. Amikor elkészültek az első, Power chip processzoros Macintosh-ok, volt egy speciális upgrade lehetőség, a viszonteladók egy az egyben visszavásárolták a Quadrákat, és aránylag kedvező, ha jól emlékszem, száz és kétszáz ezer forint közötti áron kaptunk 8100-okat. Ráadásul mi 80 MHz-es gépekre gondoltunk, de a szállításban végül a 100 MHz-es változatok jöttek, így egy kicsit jobban is jártunk. Ezek még mindig működnek, például az Ifjúsági Magazinnál és a Meglepetésnél is használjuk ezeket a típusokat. Persze lassabbak, mint a későbbi gépek, de a Quark 3.2 még fut rajtuk. In-

kább az volt a problémánk velük, hogy szinte minden gépen egyedi operációs rendszer volt, mondjuk a 7. rendszernek más variánsa futott a 7300-on, más a 7500-on és megint más a 8100-on. Rádásul akkoriban még nem volt beépített CD-lejátszó a gépekben, ezért az újrainstallálási procedúra a külső winchesterrel nem volt olyan egyszerű, mint ma. Aztán a rendszerek közül a 7.5 maradt meg aránylag stabilnak.

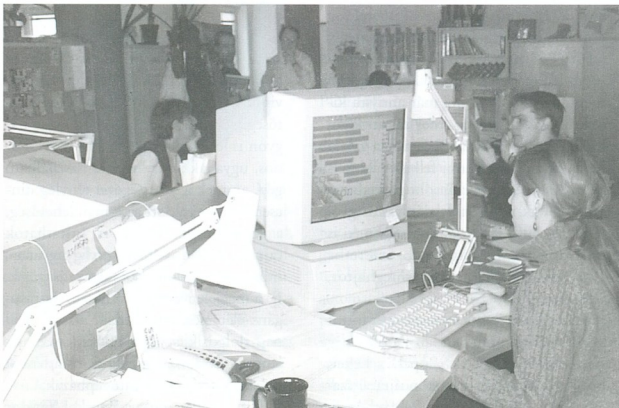
- *Ma hány gépet szolgálnak ki a szerverek?*
- Olyan sokat, hogy hirtelen nem is tudnám megmondani. A lapjaink közül az Ifjúági Magazinon és a Meglepetésen kívül a Cosmopolitan szerkesztősége is kizárólag Macintosh-t használ, megközelítőleg huszonöt-harminc nagyobb teljesítményű gépünk van a tervezésre, és gyakorlatilag ugyanennyi kisebb az újságíróknak szövegszerkesztéshez. A kiadványállat összlétszáma kétszázharminc fő, és mindenkinen van számítógépe, ebből a durván kétszáz számítógépből hatvan Macintosh, a többi PC – ezeket egyrészt szövegszerkesztésre, másrészt a belső kommunikációra, levelezésre használják, vagy gazdasági számításokra, mint a legújabb lapunknál, a gazdasági jellegű Figyelőnél. Itt az Internet-böngészési lehetőségek is adottak. Sokszor hasznos, ha valaki háttéranyagot tud keresni a témájához. Érdekes a cég vezetésének elvi hozzáállása,

mely szerint az önálló gondolatok háttérbe szorulhatnak, ha valaki túl gyakran a háttéranyagra szorítkozik, és nem az agyát használja. Ezért vezetői engedélyhez kötött az, hogy ki vehet a saját gépén böngészési lehetőséget.

- *A Macintosh-ok és a PC-k közös használatából adódnak problémák?*
- Inkább csak akkor, ha egy külsős újságíró hoz cikket – a külsősöknek általában PC-jük van –, és nem tartják be, hogy milyen formában kell elmenteni az anyagot. Azoknál a szerkesztőségeknél, ahol Macet használnak, sokszor előjönnek ezek a konvertálási gondok. Általában nem a rendszerek együtt működéséből vannak problémák, hanem abból, hogy bizonyos esetekben, a Macintosh-ok ugyanúgy, mint a PC-k, megmagyarázhatatlanul lelassulnak vagy lefagynak. A Macintosh-oknak vannak jó periódusai, hónapokig nem kell hozzájuk nyúlni, aztán meg hetente történik valami, aminek a pontos okát csak ritkán sikerül kideríteni. Arra is volt eset, hogy vírussal fertőzöttünk meg, most a PC-kről nem is beszélke, de sajnos a Macintosh-platfommal is előfordult. Ez ellen nem nagyon lehet mit tenni. Megoldás lehetne a külsős anyagok szigorú kontrollja, annyira szigorú szabályokat viszont nem akartunk hozni, hogy például kiszereeljük a gépek lemezmaghajtóit. Azt tartjuk fontosnak, hogy min-

denki tisztában legyen azzal, mivel járhat, ha egy fertőzés miatt csúszik vagy leáll a szerkesztőségi munka.

- *Önök Intel-felhasználóként milyen volt találkoznia a Macintosh-sal?*
- Aránylag fontos szempont volt az elképzeléseimben, hogy a PC-ken elfelejtjük a DOS-os viszonyokat, és ahol lehet, azokat rögtön lecsereljük Windows alapú, azon belül is 32 bites programokra. A Windows '95 és a Macintosh OS felülete között viszont nem éreztem antagonisztikus különbséget – arról persze el lehet beszélgetni, hogy melyik volt hamarabb, és ki vett át ötleteket a másiktól. Azt hiszem, ha a felhasználó az egyiket megismerte, akkor a másik használatát sem lehet gond a számára.
- *És az addig írógépeken zakatoló újságíróknak?*
- A számítógép előnyeit mindenki gyorsan felismerte. Gyakorlatilag csak az okoz problémát az újságíróknak, hogy az anyagokat hová mentették el, de a mapparendszer hamar eligazítja őket. Külső cég segítségét ezért nem is kellett igénybe venni, tanfolyamra sem volt szükség. Nehézségeik a bonyolultabb programok használóinak, a DTP-szekerek voltak, ők hivatalos oktatáson vettek részt. Ők standard – a hollandiai anyavállalatnál, illetve a Cosmopolitan esetében az amerikaiaknál használt – programokkal dolgoznak: Quarkot használnak a layout készítésre, Photoshopt a képekkel való munkához, Illustrator vagy FreeHandet a grafikához. Egyébként az anyavállalat szigorúan szabályozza a szoftverek használatát, az állásával játszik, aki nem jögtizta programot használ.
- *Törekednek az anyagok archiválására?*
- Igen. Először azt a megoldást választottuk, hogy minden anyag legyen meg két példányban, egyrészt mindenkinél a saját gépén, másrészt a szerveren. Visszatekintve ez kicsit kockázatosnak tűnt, ha az épülettel történt volna valami, minden elveszett volna, de legalább gyorsan ment, és valamennyi biztonsági is volt benne. Ma már más szemmel

Nem meglepő, hogy a Macen készül a Meglepetés is.

nézzük ezeket a dolgokat. Minden éjszaka éjfél körül indul és reggel hét körül ér véget egy automatikus archiválási procedúra, ekkor szalagos tárolóra kerülnek a mentendő adatok, ez megbízhatóbb, gyorsabb, stabilabb.

- *Hogyan kerül nyomdába a szerkesztőségek anyaga?*
- A kisebb anyagoknál most már áttérünk Zip lemezre, a nagyobbaknál Jazzre. Egy másik partnertünkkel rövidesen Internetes összeköttetésünk lesz. Egy átlagos Quark-oldal mérete tömörítve 200kB körül van, ennek átküldése nem vészeken hosszú idő, különösen azal összehasonlítva, hogy most a Zip lemezt át kell vinni fél Budapesten, egy Duna-hídon és néhány forgalmi dugón. Úgy érezzük, hogy a fél gigabájtnál nem nagyobb anyagoknál be fog várni az Internet, ha meglesz a tervezett 128kBps-os bérelt vonalú kapcsolatunk. A hollandiai anyavállalatunkkal is Interneten keresztül tartjuk a kapcsolatot, az Internetes hivatalos levelezésünk már régen fölvaltotta a korábban egyeduralgó faxot.
- *Ma már önállóan dönthetnek, ha gépet vásárolnak?*
- Az anyavállalat nagyon sokat investált a cégünkbe, és egy idő után elvárják, hogy a lábunkra álljunk, és abból gazdálkodjunk, amit megtermelünk. Minden évben egyszer, kora ősz tájékán lefut egy elég szigorú költségvetési procedúra. Egy idő után óhatatlanul mi is amerikai meg holland szemmel vizsgáljuk a dolgokat, és a jó tapasztalatokat, módszereket – a cég anyagi lehetőségeit figyelembe véve – igyekszünk átvenni. A vásárláskor nem tudok működő állapotot előállítani, nem tudom éles körülmények között tesztelni azt, amit meg akarok venni. A kereskedők általában nem tudnak hosszú időre ingyen próbagépet biztosítani – különösen igaz ez a nagy értékű eszközöknél – hogy működtessem, tesztelhessem, majd utána azt mondjam az egyiküknek, hogy bocs, de a másikat választom. Ezt nem is lehet a kereskedőtől elvárni. Ezért inkább ismerettség körében beszélgetve, az anyacéget megkérdezve, a hozzájuk tartozó más kiadók tapasztalatait felhasználva próbálunk jó döntéseket hozni.

Amikor valamilyen eszközt megveszünk, óhatatlanul is elindul az amortizáció. Minimum három év, amíg a gépeket leselejtezik, de jobb, ha utána még egy-két évig lehet őket használni, és csak akkor indul meg a felújítási folyamat. Ezért célszerű az aktuális időnek megfelelő, legjobb teljesítményű és kiépítésű gépeket beszerezni.

Az iparág gyors fejlődésének tanúi vagyunk, mégis, mi az az indok, vagy hol van az a határ, amikor én azt mondhatom, hogy új gépet kell venni? Hiszen addig a régiekkel is tudtak újságot írni, azokkal is meg lehetett csinálni a lapot. Nagyon meg kell indokolnunk, hogy egy gépet vagy egy színes printert miért akarunk lecsereálni – eltekintve attól, amikor valamelyik eszköz tönkremegy, ez szerencsére ritkán fordul elő. Rossz eszközválasztás esetén szigorúan ellenőrzik a beszerzési folyamatot. Például az, hogy egy gép nem szolgálja ki a három évet, arra utalhat, hogy valaki rosszul mérte föl az eszköz tulajdonságait és rosszul választott. Egyébként meg kell várni azt a bizonyos amortizációs periódust és még egy kis időt, utána viszont eléggé szabadok vagyunk, bíznak bennünk, hogy olyan eszközöket fogunk választani, ami kitölti a neki rendelt időt. Egy belga kiadóvállalatnál nagyjából három évente lecserelik a komplett gépparkot. Ez a mentalitás minket is el fog érni. Ez az idő nálunk ma még négy, esetleg öt évre is kitolódik, de akkor biztosan lecsereljük a gépeket. A mi 8 MB memóriájú LC-ink ma már annyira kicsik, hogy a szöveg megírásán kívül nemigen használhatók másra. Ha valaki hazavinné őket otthoni felhasználásra – mert az a cég politikája, hogy kedvező áron annak lesznek felajánlva megvételre, aki addig használta –, már neki is megvannak az igényei, szeretne Internet-kapcsolatot, CD-meghajtót, játékokat.

Ha ebben a két- és háromszázezer forint közötti árkategóriában az Apple meg tudná jelenni egy jó géppel... Lehet, hogy az elveszített piacokon újra visszazívja magát a Macintosh. Például Amerikában, az iskolákban, az egyetemeken rengeteg Macintosh volt, és az emléképp, hogy milyen jópofa kis gép, később is élt a döntéshozókká vált egykori diákokban. Magyarországon ebből a szempontból eleve rosszabb a helyzet. De azt hiszem, nem lehet elmenni amellett, hogy az Apple ismét jó termékeket kezd gyártani, és ez természetesen befolyásolja a döntésünket. Erre jó példa az Intel magyar származású vezetője, aki az IBM-kompatibilis gépei mellé kapott egy iMacet és nagyon megszerette.

Kétszáz gép működéséért is felelős Fűrész Péter.

- *El tudja képzelni az iMacet szerkesztőségi gépként?*
- El tudom.
- *A beépített floppy meghajtó nélküli?*
- Sőt, ez benne az egyik nagy pozitívum, mert ezzel elgáspapra megoldom a vírusfertőzés elleni védelmet azzal, hogy csak a központi helyen jöhet be új anyag. Nyilvánvalóan fontos szempont az ár – ha ezt kicsit lejjebb lehetne vinni, és erre van esély, akkor a szerkesztőségi számítógépek között az iMac nagyon is létező alternatíva lenne: kis, csi-csinos, ugyanakkor mindenre használható gép, aminek a sebességével tényleg nincsen baj, megoldott az e-mail lehetőség, a legújabb szoftverek is futtathatók rajta, a kezelői felület pedig ugyanaz, mint amit már megszoktak az újságírók. És a megjelenéséből adódik egy extravagáns életérzés, ami annak, aki minden nap dolgozik vele, egy kicsit más jelenthet, mint a megszokott, mindenhol látható standard számítógéphez.

Bacsai Sándor

**Lapkiadók és a Mac
PDF-be csomagolt ...**

PDF-be csomagolt betűk

A legnehezebb dolog egy utazásra készüléskor a csomagolás lehet, – szeretnénk magunkkal vinni az otthon kényelmét, de nem akarjuk vonszolni mindent az úton. Az amit elviszünk és az, ami nem függ a személyes prioritásainktól, és attól, hogy hová megyünk és hogy jutunk oda: ha autós kempingbe megyünk, valószínűleg begyömöszöl-nénk a fél konyhát a hátsó ülésre és megejté-nénk néhány első osztályú étkezést útközben. De ha hátizsákkal megyünk, jobban tesszük, ha megtanuljuk, hogyan legyünk kreatívak egy késsel, villával, és néhány fagyasztott-szárított élelmiszer adaggal.

valószínűleg képes egy kissé több adat hoz-dozására.

Szerencsére az Adobe Acrobat nagy rugal-masságot biztosít a PDF fájlok „becsomago-lásának” módjában, és olyan tömörítési le-hetőségeket kínál, amelyek egészen sok adat be-helyezését teszik lehetővé a PDF fájlokba anélkül, hogy kezelhetetlen naggyá tenné azokat. Az egyik leghatékonyabb eszközkészlet, amelyet ehhez kínál, a karakterkészlet-kezelő képessége. Az Acrobat módot ad rá, hogy olyan sok, vagy olyan kevés betűtípust csomagoljunk be, amennyi valóban szüksé-ges a PDF fájlban. Ezeknek a funkcióknak a megértése segíteni fog az olyan kompakt PDF fájlok előállításában, amelyek olyan tipográfiai hűséget és szerkesztési rugal-masságot nyújtanak, amilyenre szükség-ünk van.

A következőkben áttekintést kapunk ezen opciók működéséről, arról, hogy mikor használjuk őket, és a használat so-rán milyen nehézségeket okozhatnak. A hely korlátosságára miatt nem tekinthetjük át a funkciók használatát, de ezeket a lépé-seket jól elmagyarázzák az Acro-bat/Help dossziénkon belül a PDF fájlokban.

Miért csomagoljunk be egy betűtípust?

Mielőtt belemérünk az Acrobat specifikus karakter opcióinak részle-tes magyarázatába, foglaljuk össze, hogy miért éri meg ezt megtárgyalni. Miért szükséges egy betűtípust behelyezni egy PDF fájlba?

Ha volt már lehetőségünk más rendszereken dolgozó emberektől származó különféle fájlokkal dolgozni, bizonyára láttuk mi történik, ha nem ugyanaz a betűtípusunk van, mint amit ők használtak a dokumentum megtervezésé-hez. A programtól és a beállításától függően figyelmeztető jelzést kaphatunk a hiányzó karak-terkészlettel kapcsolatban vagy a szoftverünk automatikusan kijelöl egy helyettesítő betűtí-pust – talán azt, amelyik nem volt teljesen ha-sználó, az eredetیهz –, amely jelentősen meg-változtatja a tördelést a sorvégződések és a ha-sábtördelés módosításával, nem is beszélve a dokumentum általános képeről és érzetéről.

Ezek pontosan azok a problémák, amely-keg megoldására az Acrobat-ot tervezték. Az Acrobat lehetővé teszi, hogy a dokumentu-mokat olyan PDF fájlokká változtassuk, amelyeket bárki és bármilyen rendszeren lát-hat az Acrobat Reader-rel, vagy az Exchange-vel, az eredeti, értelmetlen szerkezeti elrende-zésben. A szöveg önmagában megjelenhet az eredeti betűtípussal, vagy annak szimuláció-jával.

A kulcs az Acrobat betűtípus kezelésének megértéséhez egyszerű – három alapvető vá-lasztásunk van. A következők közül bárme-lyiket megrethetjük mindegyik betűtípust ese-tében, amelyeket használni szeretnénk a PDF fájlunkban:

- becsomagoljuk (beágyazzuk) a teljes betű-típust a PDF fájlba.
- csak azokat a karaktereket ágyazzuk be, amelyeket felhasználtunk abból a betűtí-pusból. (Ezt részszimulációnak nevezzük.)
- egyáltalán nem ágyazzuk be a betűtípust Minden opciónak eltérő hatása van a tipog-ráfiai hűségre, a PDF fájl méretére, és arra, hogy később milyen könnyen szerkeszthető ez a PDF fájl.

Egy betűtípus beágyazása

Számos előnye van egy betűtípus PDF fájlba történő teljes beágyazásának. Először is, maximálisan tipográfiai hűséget kapunk – a szöveg pontosan úgy fog megjelenni a PDF fájlban, ahogy az eredeti dokumentumban, tekintet nélkül arra, hogy mely betűtípusok lettek installálva a rendszeren, amelyet a PDF fájl megtekintésére használunk.

A betűtípus teljes beágyazása a legnagyobb rugalmasságot biztosítja a PDF fájl Acrobat Exchange-ben történő későbbi szerkesztésé-hez (a 3.0 verzió egy TouchUp plug-in-t tar-talmaz, amellyel lehetőség van független szö-veg sorok szerkesztésére bizonyos körülmé-nyek között.) Ha a PDF fájl olyan rendszeren nyitjuk meg, amelyen a beágyazott betűtípus rendelkezésre áll, képesek leszünk bármilyen változtatást végrehajtani a független szöveg sor-okra a betűtípus módosítása nélkül. Ha a PDF fájl olyan rendszeren akarjuk szerkeszteni, amelyen a beágyazott betűtípus nincs installálva, akkor a következő figyelmeztetés-t kapjuk: „Ez a beágyazott karakterkészlet nincs installálva a rendszeren. A szöveg ebben a ka-rakterkészletben való szerkesztéséhez ki kell csomagolni a karakterkészletet. Elvégezzem a

Minden alkalommal, amikor egy dokumentumot PDF fájlra változtatunk, az egy kicsit olyan, mint a csomagolás egy útra. Ha a PDF végigutazza a World Wide Web-et, akkor bizonyára szeretnénk, ha – amennyire csak lehet – mentes maradjon a szükségtelen adatoktól, így könnyen letölthető lesz mások számára. Ha csak CD-ROM fog megjelenni, akkor a PDF fájl

kicsomagolást?” Ha rákattintunk a yes-re, akkor szerkeszthetjük a szöveget, amely ezentúl kicsomagolt lesz. Más szóval szimulálva lesz az Adobe Sans MM-el, vagy az Adobe Serif MM-el minden olyan rendszeren, amelyen az eredeti betűtípus nincs installálva (ennek működéséről később).

A tipográfiai rugalmasság hátránya

Egy betűtípus teljes beágyazása által kapott tipográfiai hűségének és szerkesztési rugalmasságának hátránya a fájl méretben rejlik. Minden alkalommal, amikor teljesen beágyazunk egy betűtípust, 20-100kB-ot adunk hozzá a PDF fájlhoz. Lehet, hogy ez nem tűnik soknak, és nem is az, ha nem használunk sok betűtípust. De emlékezzünk rá, hogy akárhányszor egy eltérő stílusváltózatot alkalmazunk egy betűtípuson, (pl. a kurzív, vagy a fett változatot), egy másik kész betűképet adunk a fájlhoz. Ugyanez történik az összetett-master eseteknél is – mindegyiket egy különálló betűtípusként kezeli az Acrobat. Ha azt tervezzük, hogy karakterkészleteket ágyazunk be Illustrator 7.0 fájlból létrehozott PDF-be, ne használjuk a save-to-PDF (elmentés PDF-be) opciót (ez sosem ágyaz be karakterkészleteket). Ehelyett használjuk a PDF Writer-t a PDF elkészítésére, vagy hozzunk létre egy PostScript, vagy EPS fájlt az illusztrációinkból, majd dolgozzuk fel azt az Acrobat Distiller-en keresztül.

Azt is tudnunk kell, hogy az Acrobat sosem ágyaz be Times, Helvetica, és Courier (vagy ezek fett, fett-kurzív, és kurzív változatú), vagy Symbol és Zapf Dingbat betűtípusokat. Ezek a betűtípusok mindig installálódhatnak az Acrobat Exchange és/vagy a Reader telepítések, ezáltal rendelkezésre állnak az összes ezen alkalmazásokkal ellátott rendszeren, tehát szükségtelen a beágyazásuk.

Egy betűtípus részhalmozása

A részhalmozás egy nagyszerű opció, ha maximális tipográfiai hűségre van szükség, amely minimális hatással van a fájl méretre. Ha csak néhány karaktert használunk egy adott betűtípusból, (kurzíváltunk pár szót – vagy különleges karakterkészletet használunk néhány rövid címsorhoz) akkor csak az éppen felhasznált karaktereket ágyazhatjuk

be egy PDF fájlba. Amikor ezt tesszük, az Acrobat a betűtípus egy rövidített verzióját ágyazza be a PDF fájlba. Mint a teljes beágyazásnál, bármely részhalmozott betűtípus pontosan úgy fog megjelenni, mint az eredeti betűtípus, tekintet nélkül arra, hogy mely betűtípusok vannak installálva a rendszeren, amelyen a PDF fájl látható. A részhalmozott betűképek sokkal kevesebb helyet képesek elfoglalni egy PDF fájlban, mint egy teljesen beágyazott betűtípus. Ha egy betűtípus kevesebb, mint 35 százalékát ágyazzuk be – ez az Acrobat alapbeállítása – akkor ez valószínűleg 2-30kB adatmennyiséggel növeli a PDF fájlunkat a betűtípustól és a beágyazott karakterek számától függően.

A részhalmozás hátránya, hogy a PDF fájl későbbi szerkesztését egy kissé bonyolultabbá teszi. Ha megpróbálunk szöveget szerkeszteni olyan részhalmozott betűtípusban, amely nincs installálva az éppen használt rendszeren, akkor egyáltalán nem leszünk képesek a szöveget megszerkeszteni. Ha a betűtípus installálva van a használt rendszeren, akkor az Acrobat lehetővé teszi a szöveg szerkesztését az installált betűtípus alkalmazásával. De minden hozzáadott szöveg egy nem beágyazott betűtípusban lesz, tehát egy variációként fog megjelenni az Adobe Sans MM-en, vagy az Adobe Serif MM-en, ha a PDF fájl későbbi módosításra kerül olyan rendszeren, amelyen az eredeti betűtípus nem áll rendelkezésre. Például mondjuk a következő szövegünk van a Garamond egy részhalmozásában: „...szeretek az alakodért...” Ezt megpróbáljuk szerkeszteni egy rendszeren, amelyen a Garamond installálva van. Ha megváltoztatjuk a szöveget arra, hogy „eszédért se-

retlek meg az alakodért...”, akkor az „eszédért” és „meg” szavak nem volnának benne a Garamond részhalmozásban. Ha később megnéznénk a PDF-et egy rendszeren, amelyen a Garamond nem áll rendelkezésre, akkor az „eszédért” és „meg” szavak a Garamond egy szimulált verziójaként jelennek meg.

A részhalmozás egy másik potenciális problémát is mutat a PDF fájl szerkesztés terén. Ha több PDF fájlt egyesítünk, amelyek mind ugyanannak a betűtípusnak a részhalmozait tartalmazza, akkor az Acrobat eltávolítja az összes részhalmozatot, amely a kombinált PDF-ben van. A végén felesleges részhalmozatok lehetnek – és egy nagyobb PDF-ünk, mint amekkora lenne, ha teljesen beágyaztuk volna a betűtípust.

A PDF Writer részhalmozolni fog egy betűtípust, ha a karaktereinek kevesebb, mint 35 százalékát használtuk fel. A legtöbb roman betűtípusban hozzávetőlegesen 90 karakter a 35 százalék. Ha ennél nagyobb mennyiséget használtunk fel, akkor az teljesen beágyazza a betűtípust. Ha meg akarjuk változtatni a százalék küszöböt, amelynél a karakterkészleteink részhalmozásá válnak, akkor a Distiller Job Options párbeszédablakának Font Embedding részében beállíthatjuk ezt a százalék küszöböt. Ajánlatos az alapbeállítást 35 százalékra hagyni, ha csak nem valami rendkívül fontos csinálunk.

Beágyazatlan betűtípusok

Az Acrobat mindegyik betűtípusához egy harmadik opció is kínál – egyáltalán nem kell beágyazni azokat. Amikor nem ágyazunk be egy betűtípust, az Acrobat hozzátesz a PDF fájlhoz néhány alapvető jellemző információt

egyedi sorokat szerkeszthetünk a szimulált betűtípusban.

A nem beágyazott karakterkészletek hátránya természetesen a tipográfiai valószínűség. Az Adobe Serif MM és az Adobe Sans MM betűtípusokból generált szimulált betűtípusok kitűnő hasonmásokat készíthetnek számos betűtípusból.

De az egyedi karakterek soha sem néznek ki pontosan úgy, mint az eredeti betűtípusok karakterei, és határozottan eltérnek a dekoratív, vagy nagyméretben stilizált betűtípusok karaktereitől.

Csomagolási stratégiák

Tehát a betűtípusokból mennyit csomagoljunk be? Beágyazzuk, részhalmozoljuk, vagy ne ágyazzuk be a karakterkészleteinket? Ez attól függ, hogy a PDF fájlunk hová és hogyan fog utazni. Íme néhány vázlatos iránymutató.

- Ha a PDF a Web-en, e-mail-en, vagy bármilyen médiumon keresztül kerül szétosztásra, amelyekben a kisméretű fájlok sokkal jobban viselkednek, mint a nagyok, fontoljuk meg, hogy ne ágyazzuk be a karakterkészleteinket, vagy csak a dekoratív, vagy stilizált betűtípusokat részhalmozoljuk, amelyeket takarékosan használunk.
- Ha a PDF-et úgy fogják használni, hogy egy viszonylag nagy fájl méret nem jelenthet problémát (ha a szétosztás CD-ROM-on, vagy intraneten keresztül történik, amely gyors letöltést biztosít, vagy pedig egy hálózaton át), akkor dönthetünk a teljes beágyazás tipográfiai valószínűsége, vagy a részhalmozolás mellett. Ha csak nem gondoljuk azt, hogy a PDF-et szükséges lesz szerkeszteni, alkalmazzuk a részhalmozást, hogy kihasználjuk a fájl méret megtakarítások előnyeit, amelyeket kínál.
- Ha úgy gondoljuk, hogy a PDF fájl szükséges lesz szerkeszteni, kerüljük el a betűtípusaink részhalmozását. Válasszuk a teljes beágyazást, ha a tipográfiai valószínűség az elsődleges szempont. Más különben egyáltalán ne ágyazzuk be a karakterkészleteinket.

Egyéb utazási tanácsok

Íme néhány egyéb dolog, amelyet megtehetünk annak biztosítására, hogy a PDF fájlaink olyan könnyen szállíthatók legyenek, amennyire csak lehetséges, még akkor is, ha karakterkészleteket akarunk beágyazni.

- Ha hozzáteszünk, vagy kicserélünk PDF oldalakat az Acrobat Exchange-ben, feltétlenül optimalizáljuk a PDF fájlainkat (a Save As párbeszédablakban válasszuk az Optimize-t). Amikor optimalizáljuk a fájlt, az Exchange eltávolítja a szükségtelen képeket és oldal háttereket – de nem a karakterkészlet részhalmozásokat, amint azt korábban említettük.
- Amikor csak szükséges, mentjük el a PDF fájlokat az Acrobat 3.0 Compatibility kiállítás mellett (ez az opció a Distiller Job Options párbeszédablakának General részében, vagy a PDF Writer Compression párbeszédablakában található.) Ez megengedi az Acrobatnak egy olyan tömörítési eljárást használni, amely kifinomultabb az Acrobat 2.1 módszerénél. Viszont ne válasszuk az Acrobat 3.0 kompatibilitást, ha szeritünk valakinek szükséges lesz a PDF fájl megtekintése Acrobat 2.1-ben.
- Tartsuk kijelölve a Compress Text és Line Art opciókat (ez alapbeállítás) a Distiller Job Options párbeszédablakának Compression részében és a PDF Writer Compression párbeszédablakában. Ennek a tömörítési formának nincsenek negatív hatásai, amelyről tudnánk, és különösen hatékony a szövegszövegszerű dokumentumoknál, amelyekben nincs sok karakterkészlet változtatás.

Jó utat

A csomagolás mindig nehézségekkel jár. Ha könnyedén szeretnénk utazni, akkor nem vihetjük magunkkal az egész Fonts dossziét – vagy az egész kamrárt. De az ilyen kompromisszumoknál megvan a jutalma. Ha okosan döntünk el, hogy mit pakolunk el, akkor könnyedén és elegánsan fogunk utazni.

Teri Patrick

Sunnyvale-ben, Kaliforniában él, ahol a Coptech West www.coptech.com digitális kiadványokat készíti CD-ROM-ra. Elérhető az epubs@coptech.com címen. Tamis Nordling az Adobe Magazine szerkesztője.

a betűtípusról, beleértve annak magasságát, vastagságát, és térközhangó karakterisztikáját. Később, ha ezt a PDF fájlt egy olyan rendszeren nézzük, amelyben az eredeti betűtípus installálva van, vagy elérhető, akkor az Acrobat az eredeti betűtípusban fogja a szöveget megjeleníteni.

Ha a rendszerben nincs installálva az a betűtípus, akkor az Acrobat szimulálni fogja az eredeti betűtípust. Ennek elvégzéséhez az egyik speciális összetett-master betűtípust, az Adobe Serif MM-et (ha az eredeti betűtípusban van betűtípal, azaz serif), vagy az Adobe Sans MM-et (ha az eredeti egy sans-serif típus volt) használja, és a PDF fájlba beágyazott eredeti betűtípusok jellemzőire alapozva beállítja a vastagságot és szélességet, hogy illeszkedjen az eredeti betűtípushoz amennyire csak lehet, és úgy pozicionálja a karaktereket, hogy az elrendezés pontosan megmaradjon.

A beágyazás nélküli betűtípusoknak lehetnek bizonyos határozott előnyei. Először is, a PDF fájlok méretét az abszolút minimumon tartják. Mindegyik betűtípus, amelyet egy PDF fájlban használunk, de nem ágyazunk be, csak kb. 1-3kB adatot teszünk hozzá (a betűtípusokat jellemző információkhoz.) Ráadásul a szövegeket könnyű szerkeszteni egy nem beágyazott betűtípusban – akár rendelkezésre áll az eredeti betűtípus akár nem,

Mac OS X
A legjobb e-mail ...

Mac OS X

A Mac OS X Server szoftver az első a nagy teljesítményű, skálázható szerver megoldások új generációjában, amely megkönnyíti a web és digitális média szolgáltatást az Interneten át, vagy a Mac OS-alapú ügyfelek hálózatainak kezelését - mindezt rendkívül kedvező áron.

A Mac OS X Server egy új központi operációs rendszerre épül, amely nagyobb teljesítményt és megbízhatóságot nyújt, és ideális szerver környezetet kínál az Internet, a kiadás, és az oktatás részére.

Több lehetőség

A Mac OS X Server kihasználja a Power Macintosh G3 személyi számítógépcsalád előnyeit a szerverekkel szemben támasztott emelt teljesítményszint és szolgáltatások biztosításához. A Mac OS X Server csomag - megőrízve a Macintoshok egyszerű és barátságos kezelését - lehetővé teszi hogy a felhasználók 5 perc alatt teljes szerver kiépítést végezzenek el.

Egy alap, amelyre építhetünk

A Mac OS X Server alkalmazások kihasználják a jól bevált Mach kernel és a BSD 4.4 technológiára skálázható operációs rendszer teljesítményét. A BSD 4.4 technológiát több éves gyakorlati alkalmazás és akadémiai kutatás tökéletesítette, és sok Internet rendszer is ezen alapszik. Mivel a Mac OS X UNIX-típusú feldolgozási modellt használ, a Mac OS X Server kivételes

stabilitást és érzékenységet biztosít. A kiváló rendszer-megbízhatóság érdekében a Mac OS X Server az egész rendszerre kiterjedő memória védelmi modellt foglal magában, amely kizárja a különböző folyamatok memóriában történő összekeverését vagy beavatkozását a kritikus szerver műveletekbe. Ezáltal kicsi a valószínűsége, hogy a teljes szolgáltatás összeomlik, vagy a szolgáltatás váratlanul megszűnik.

Preemptive Multitasking

A rendszer kiszolgáló képességének javítására és a nagyszámú ügyfél rugalmas támogatása érdekében a Mac OS X Server preemptive multitasking elvű ütemezést használ több művelet egyidejű végrehajtásához, például fájlok lemezre történő írása és olvasása, vagy adatok visszakeresése és elküldése a hálózaton át. Minden alkalmazás simán és hatékonyan fut - egyik sem sajátítja ki a CPU-t, vagy blokkolja a gépet az I/O műveletek befejezésére való várakozás alatt.

Ráadásul a hálózati működés a BSD-től származó idő-tesztelt kódra épül, és megabájtok százait képes másodpercenként továbbítani az összetett hálózati interfészekben keresztül.

A világ legnépszerűbb szervere

A Mac OS X Server tartalmazza az Apache-t, a világ legnépszerűbb web szerverét, amely alkalmazása a kis számú fel-

használóval rendelkező munkacsoportoktól az összetett állományokat és találatok millióit kezelő Internet site-okig terjed.

Alapkövetelmények

Power Macintosh G3, vagy Macintosh G3 Server számítógép, 64 MB RAM, 1 GB merevlemez kapacitás.

Az Internet kiszolgálása

A Mac OS X Server Setup Assistant barátságos grafikus alkalmazói felülete egyetlen kattintással teszi lehetővé egy alapszintű Apache szerver munkába állítását. A Mac OS X Server tartalmazza a fejlesztői eszközöket és egy alapvető működésbe állítási engedélyt a WebObject-hez, az Apple rugalmas és skálázható technológiáját a dinamikus hálózati alkalmazások kifejlesztéséhez az elektronikus-kereskedelemtől a vagyion kezelésig és iskolai adminisztrációig.

Digitális Média továbbítás

Mozgófilmeket szolgáltat az Internet ügyfelek százainak. Interaktív távoktatási szolgáltatásokat kínál. Hatékonyabb képzést és ügyfél szolgálatot nyújt. A Mac OS X Server biztosítja a QuickTime HTTP adatáramlás támogatásához szükséges teljesítményt, amely kompatibilis az összes olyan QuickTime3 ügyféllel, amely Macintosh és Windows platformokon fut.

Egyszerű munkacsoport kezelés

A Mac OS X Server szoftver egy forradalmian új, NetBoot nevű szolgáltatást tartalmaz, amely egy Macintosh számítógépekből álló hálózat kezelését olyan egyszerűvé

PROFESSIONÁLIS ARCHICAD OKTATÁS 3 NAP ALATT ... 3600 ÉPÍTÉSZNEK MÁR SIKERÜLT,...ÉS ÖNNEK ? ... FOLYAMATOS

MÓDSTUDIO
ArchiCAD CENTER

INGYENES OKTATÁS
3 NAP

HARDWARE-SOFTWARE ELADÁS ... KONFIGURÁCIÓK ÉS TARTOZÉKOK ÖSSZEÁLLÍTÁSA ... HÁLÓZATÉPÍTÉS ... SZERVÍZ SZOLGÁLTATÁS...

teszi, mintha egyetlen számítógépet működtetnénk. Például a NetBoot számítógépek nem igényelnek helyi konfigurációt, tehát egy Mac rendszerekből álló hálózat felállítására gyorsan és egyszerűen megvalósítható. A NetBoot azt is lehetővé teszi a Macintosh számítógépeknek, hogy ugyanazt a rendszert és alkalmazást futtassák, amelyek a NetBoot szerveren vannak eltárolva, így a szerver egyszeri aktualizálása automatikusan aktualizálja a hálózaton lévő összes Mac-et. Ugyanakkor a NetBoot megvédi a System Folder-t és az alkalmazásokat a meghibásodástól, valamint kezelőeszközöket tartalmaz a rendszer biztonságos beállítására és a felhasználói hozzáférés ellenőrzéséhez.

A NetBoot egy másik fontos előnyt is kínál: A felhasználók biztonságosan hozzáférhetnek a saját alkalmazásaihoz, dokumentumaikhoz, és személyes desktop preferenciákhoz a hálózaton lévő bármely Mac gépről. Mindegy hogy egy folytonos munkát mikor melyik munkaállomáson futtatunk.

Skálázható fájl szolgáltatások

A Mac OS X Server hatékony és skálázható fájl kiszolgáló képességekkel is rendelkezik, amely nyitott fájllok ezreit és több mint ezer egyidejű felhasználót képes támogatni. Az engedélyezett felhasználók bármely AppleShare klienstől hozzáférhetnek fájllokhoz a TCP/IP-n, vagy az Apple Talk-on keresztül. A felhasználói és csoportos információk megoszthatók az összetett szerverek között, és minden távolról kezelhető a web-bázisú távoli kezelőeszközök használatával.

Elérhetőség

A Mac OS X Server várhatóan 1999 februárjában lesz kapható az Egyesült Államokban, a világ más részein pedig később, a tavasz folyamán. Megvásárolható lesz egyedülálló szoftver termékként és az Apple új PowerMacintosh G3 sorozatával együttesen is.

A Mac OS X Server-ben lévő Workspace Manager hasonló a Mac OS Finder-hez, de összetett felhasználói támogatáshoz van optimalizálva, amelyek külön-külön eltérő fájlokkal és engedélyezésekkel rendelkeznek. A hátul lévő ablak („File Viewer”) a „home folder”-t mutatja az Administrator felhasználóknak, akinek hozzáférése van a teljes szerverhez. Az elől lévő ablak néhány kezelői és felhasználói alkalmazást mutat, amelyek a szerverhez járnak.

A NetInfo egy hatékony hálózati katalógus, amely lehetővé teszi a kezelési információk megosztását Mac OS X Server gépek között. Sokféle grafikus eszköz áll rendelkezésre, hogy szerverek halmazának kezelését meggyorsítsa és megkönnyítse. Egy ilyen eszköz a NetworkManager, amely felhasználókat, csoportokat irányít, és megosztási pontokat kezel. Biztonsági okokból „hitelesíteni” kell önmagunkat Administrator privilégiumokkal, mielőtt megváltoztathatnánk a rendszer információkat.

A Mac OS X Server egy UNIX-stílusú feldolgozási modellt alkalmaz, lehetővé téve számos módszert a szerveren történő folyamatok teljes ellenőrzésére és kezelésére. Ezek között található egy egyszerű Process Panel a felhasználói munkafolyamatokhoz, egy Process

Viewer a rendszer folyamatok kezeléséhez, és egy Terminal alkalmazás azoknak a rendszer felügyelőknek, akik imádják a parancssort és a villogó vonal kurzor szépségeit. A hálózati szolgáltatások konfigurálása csak egy kattintásnyira van az Apple Menütől, a Network Settings panel, Services paneljén át. Engedélyezhetünk, vagy leilthatunk bármely szolgáltatást anélkül, hogy valaha is hozzá kellene nyúlnunk egy konfigurációs fájlhoz.

KUTATÁS AZ INFORMATIKAI KIADÁSOKRÓL

Egy kutatás szerint (amelyet az informatikával kapcsolatos kiadásokról készítették 102 felsőoktatási intézményben) erősen csökkentheti a költségeket, ha külső céget bíznak meg egyes feladatokkal – például ha egy ilyen cég végzi a számítógépek szerelését, az az iskoláknak akár 40%-os megtakarítást is jelenthet. A tanulmány igazolta azt is, amit már eddig is tudunk – minél nagyobb egy intézmény, annál kevesebb az egy számítógépre illetve egy felhasználóra jutó költség. „Úgy van, ahogy gondoltuk: a nagyobb intézmények több gépet tudnak fenntartani kevesebb pénzből” – mondta **Karen Leach** a Colgate University-ről. Ő készítette a tanulmányt David Smallnellen, aki a Hamilton College informatikai szolgáltatásainak vezetője. Az eredmények összefoglalása a <http://www.its.colgate.edu/kleach/costs/costs.htm> címen olvasható. (Chronicle of Higher Education '99. jan. 22.)

TANÁCSADÁS ÉS TÁMOGATÁS ... TERVEZÉS ÉS TERVEK FELDOLGOZÁSA ... ANIMÁCIÓ ... PLOTTOLÁS ... INGYENES GÉPHASZNÁLAT

ArchCAD és iMac akciók!

Mac OS X

A legjobb e-mail ...

A legjobb e-mail kezelő Mac-en

Az Outlook Express 4.5 Macintosh Edition, elődeizh hűien egy könnyen kezelhető, minden funkciót tartalmazó Internet és e-mail csomagot, hírcsoport olvasót és címlista alkalmazást nyújt a Macintosh felhasználóknak. Web-böngésző társához, az Internet Explorer 4.5 Macintosh Edition-höz hasonlóan, az OE 4.5 is könnyen kezelhető és kifejezetten a Macintosh platformra készült.

Könnnyen kezelhető és egyszerűen elérhető e-mail és címlista funkciók

A három ablakos Outlook Express az első ingyenes e-mail kliens a Macintoshon, amely támogatja a három ablakos megjelenítést. A három ablakos megjelenítés lehetővé teszi a felhasználóknak, hogy egyszerre lássák a mappa listát, a kiválasztott mappa tartalmát illetve a kiválasztott üzenetet. Az Outlook Express 4.5 Macintosh Edition-ben a három ablakos szolgáltatást kibővítették az Üzenet-átjuttató és Fejlesztési listázás funkciókkal.

Az Inbox – bejövő postaláda – minden üzenetet egy-egy ikonon jelenít meg, amelyek jelzik, hogy az adott üzenetet a felhasználó már megnyitotta, választolt rá vagy továbbította. Így a felhasználó egy pillantással felmérhetik az üzenetek állapotát, és még gyorsabban átnézhetik a postaládájukat. A List Screentips opció azáltal takarít meg időt a felhasználóknak, hogy lehetővé teszi nekik a levelek fejléceinek elolvását, mielőtt még magát a levelet valóban letöltenék. A Quick Find eszköztár meggyorsítja az üzenetek megtalálását a postaládánkban, míg a Mail Rules – levelezési szabályok – opcióval a felhasználók könnyen megszürelhetik a levelezésüket. Mindezen funkciók együtt rendkívül gyorsítják a postafiók kezelését.

Az OE 4.5 emellett egy igen komoly címjegyzék szolgáltatást is kínál, amely a felhasználóknak gyorsan elérhetik és karbantarthatják a levelezéspartnereikkel kapcsolatos információkat. Az Outlook mindig is azon volt, hogy minél könnyebb legyen üzeneteket létrehozni és elolvasni. A Microsoft a legújabb változattal is követi ezt az

irányvonalat, amiben jellegzetes felhasználói igényeket elégít ki. Ez az öt darabos, könnyen használható eszközcsoomag lehetővé teszi, hogy javítsunk az olvasatlan levelek megjelenésén és olvashatóságán. A Colored Quotes – Színes Idézetek – automatikusan színesben jeleníti meg az idézeteket (tehát a más személyek által írt, és a levélben megjelenő szövegeket), mégpedig más-más színnel a különböző idézet-szintekhez. Ez az opció segít abban, hogy könnyedén átlássuk, hogy hol és mennyiben járultak hozzá az egyes emberek a végső szöveghez. Mostantól a felhasználók több személyes aláírás közül dönthetik el, hogy melyik szerepeljen az üzenet végén. Így aztán a felhasználók egyetlen e-mail címen keresztül is külön üzleti és külön családi aláírást használhatnak, illetve a különböző családtagjaiknak is más-más aláírással küldhetnek leveleket.

Az e-mail üzenetek létrehozása után több különböző postázási opció áll a felhasználók rendelkezésére. Ezekkel az új küldési opciókkal a felhasználók könnyen kezelhetik elkészült levelezésüket – legyenek akár online vagy offline.

Az OE új változata olyan szolgáltatásokat és technológiákat kínál, amelyeket kifejezetten a Macintosh platformra fejlesztettek ki. Az OE úgy néz ki, mint egy Macintosh alkalmazás, és az időpontokat, ahol lehetséges, úgy jeleníti meg, hogy „tegnap”, „ma” és „holnap”. Az OE támogatja a Mac OS 8.5 által kínált arányos-gördítősávot, aminek segítségével a felhasználó gyorsan átláthatja, hogy még mennyi üzenete vár elolvasásra, vagy hogy milyen hosszú az éppen olvasott levél. Az OE 4.5 emellett teljes mértékben támogatja az OS 8.5-ben található Platinum megjelenítést.

Tíz indok amellett, hogy miért jobb az OE 4.5 mint a Netscape

1. Kiseb, keményebb, erőteljesebb – Az Outlook Express 4.5 kevesebb helyet foglal el a merevlemezben, mint a Netscape. És mivel kisebb, az Outlook Express 4.5 gyorsabban betölthető, fele annyira terheli

még a gép memóriáját, és gyorsabb levelezést biztosít.

2. Egyszerűs Böngésző és Levelező Ügyfél – Nem kell várakozni, amíg a különálló böngésző betöltődik. Az Outlook Express 4.5 a levelezést képes kizárólag önmagában kezelni. Ha valaki csak a levelezését szeretné átnézni, a Netscape akkor is megvárakoztatja, amíg betölti a külön Internet-böngészőt, és letölti a böngésző kezdőlapját, pedig ilyenkor az ember szeretne rögtön az üzeneteihez eljutni. Az Outlook Express 4.5 bármely böngészőtől függetlenül működik, így egy pillanat alatt a kívánt helyen terem – velünk együtt.

3. Egyetlen postaláda minden POP e-mail címhez – Az otthoni, az iskolai, a munkahelyi címek közül a Netscape egyszerre csak egynek a megnézését teszi lehetővé. Csak az OE 4.5 képes minden címet egyetlen postaládába tömöríteni. Az OE segítségével attól függetlenül olvashatjuk át a fontos üzeneteinket, hogy azok éppen melyik címre lettek küldve.

4. Az OE Mac változata lehetővé teszi a szatellit fájlok kódolását az AppleDouble segítségével. – Az üzenet ekkor olvashatóvá válik mind Windows, mind Mac felhasználó részére. A Netscape csak az uuencode és a MIME eljárásokat támogatja, és nem képes még a BinHex, a régóta elterjedt Mac e-mail kódolási szabvány kezelésére sem. Na mármost ez nem túl Mac-szerűen hangzik, ugye?

5. Egyszerű Levél egyesítés – Egyszerre akár postázni az Önnel kapcsolatban állóknak? Az OE tökéletesen együtt tud működni az Office 98-cal a testre szabott postázások elkészítéséhez. A Word pedig gyorsan képes címeteket és fax-számokat ki-nyerni az OE-ből, minden gond nélkül. Ha ehhez hozzávesszük a háttérben dolgozó helyesírás ellenőrzőt és az Office 98 egyéb lehetőségeit, akkor az OE 4.5 olyan dolgok elvégzését teszi lehetővé, amikről a Netscape-pel álmodni sem lehet.

6. Megtalálja a fontos dolgokat, kiszűri a többi. – Nem akarja átrostálni a teljes hírcsoportot, hogy megtalálja amit keres? Az Explorer lehetővé teszi olyan szabályok beállítását, amikkel automatikusan kategorizálhatóak az információk, megszürelhetők az üzenetek, és amelyek jelzik, ha fontos üzenet érkezik. A Netscape csak

az e-mail esetében teszi lehetővé szűrők használatát.

7. Igazi Címjegyzék Kezelés – Számon tartja a kapcsolatait, legyenek azok bárhol. A legtöbb ember a nap folyamán az egyik helyről a másikra vándorol. De Önnek most azonnal kell őket elérnie! Az OE itt is segít, mivel képes tucatszám VIP szám, cím és e-mail követésére. A Netscape címjegyzéke minden kapcsolathoz csak egy e-mail és egy orthonni cím bejegyzését teszi lehetővé.

8. Kiváló AppleScripting. – Az OE 4.5 kiváló AppleScript támogatást nyújt, míg a

Netscape csak az igazán legalapvetőbb minimumot nyújtja. Csak a 4.5 tartalmaz erőteljes scripting szolgáltatásokat a címlistákhoz és a hírcsoportokhoz. És ezentúl lehetséges AppleScript-et futtatni. Az OE AppleScript támogatása verhetetlen!

9. Az Outlook Express 4.5 kívül-belül Mac – Az OE úgy néz ki és úgy működik mint egy igazi Mac alkalmazás, mert kifejezetten a Macintoshhoz írták. Ez nem Windowsos prógi keresztfordítás! Az OE az alaptól a Macintoshhoz terveztek azok, akik már az Office 98-at és az Internet Explorer is elhozták nekünk.

Próbálja ki a Netscape-t és az lesz az érzése, hogy egy visszafelcsiszolt Windows alkalmazással van dolga – ami amúgy a valóság is.

10. Telefonos támogatás – Egy élő ember, aki végigsegít a problémákon – ingyen! Kérdése van? Hívja az OE számot, és kérdezzen ingyen egy igazi, élő embert. Sok szerencsét, amíg választ vár a Netscape-től. Hogyan is kaphatna online támogatást a Netscape-től, ha nem tud becsatlakozni a hálózatba? Csak az Outlook Express 4.5 teszi lehetővé, hogy emberi segítséggel lépésről-lépésre megoldja a problémáját.

A MacAcademia létrehozóinak nem titkolt szándéka, hogy olyan oktatási stúdiót teremtsenek, mely a legmagasabb igényeknek és színvonalnak felel meg.

A MacAcademia kizárólag kis létszámú csoportokat indít, a számítógépek a legújabb Apple technológiát képviselő G3-as modellek, nyomtatók, szkennerek, szerverrel, hálózattal. Tanáraink a szakma elismert képviselői, minősített Adobe oktatók, számítástechnikai könyvek és cikkek szerzői.

A MacAcademia első szemeszterében Adobe Photoshop és Illustrator, QuarkXPress és komplex kiadványszerkesztő tanfolyamokat indít, de tervezük más programok oktatását is. Az Akadémián helyt kívánunk adni szoftver és hardver termékek bemutatásának és egynapos továbbképzéseknek is.

Az alábbi programok oktatására jelentkezem:

Kiadványszerkesztő tanfolyamok:

- PHOTOSHOP komplex (60 órás, heti 2x3 órá)
- QUARK komplex (60 órás, heti 2x3 óra)
- QUARK intenzív (30 órás, heti 2x3 óra)
- ILLUSTRATOR komplex (48 órás, heti 2x3 óra)
- KOMPLEX KIADVÁNSZERKESZTŐ (180 órás, heti 2x3 óra)

Tanfolyamdíj 1500 Ft/óra.

A MacAcademia az Ön által megadott adatokat harmadik fél részére nem szolgáltatja ki, nem használja fel!

További tanfolyamok:

- SZKENNELÉSI ALAPISMERETEK (Moáré-mentes, éles, színhű képek készítése) 2x2 óra, 6000 Ft
- KÖRBERAJZOLÁS (Photoshop és Extensis Mask Pro segítségével) 2x2 óra, 6000 Ft
- FILEMAKER PRO (Haladóknak – Script-írásra kiélezve) 2x3 óra, 9000 Ft
- SZÍNKELZÉS (A QuarkXPress, az Adobe Illustrator és az Adobe Photoshop programok ismerete szükséges) 2x2 óra, 6000 Ft
- Újdonság: QUARK 5.0 (A program hivatalos bemutatója után elsőként Magyarországon) 3 óra, 4500 Ft
- DIGITÁLIS KAMERA HELYE A DTP-BEN 2x2 óra, 6000 Ft

Döntését megkönnyítendő, szeretettel várjuk a MacAcademia nyílt napján 1999. március 11-én, csütörtökön 9 és 15 óra között.

- Szeretném, ha folyamatosan tájékoztatnának a MacAcademia tanfolyamairól és rendezvényeiről.

Név: _____
 Cím: _____
 Telefon: _____
 Fax: _____
 E-mail: _____

A kitöltött, kérdőíveket az alábbi címre vagy faxszámra kérjük visszajuttatni.

Jogodban áll ...
Megújuló szerzői ...
Apple News

Jogodban áll ...

A web megváltoztatja a kreatív munkák megvásárlásának, eladásának, és bizonyos esetekben „kölcsonzésének” módját. Nem biztosítható, hogy a kreatív tulajdonukat sosem fogják jogosulatlanul használni, de tudhatjuk, hogy milyen jogaink vannak és milyenek nincsenek, és hogy mit veszünk, vagy adunk el.

Gary Larson rajzfilmkészítő soha sem tördött túlságosan a rajongói lelkesedésével. Valójában örömet okoz a „The Far Side” alkotójának, hogy a munkáinak másolatait a hűtőszekrényeket, hirdetőtáblákat, és írodai öltözőfülkéket díszítik az egész világon.

Tavaly viszont, amikor Larson megtalálta a rajzfilmjeinek digitálisan elbitorolt verzióját a rajongók World Wide Web site-jain, kénytelen volt a csodálóit megállásra szólítani. Egyrészt Larson egy nyílt levelet írt 1996 novemberében: *„Elismerem, hogy hízelgő rám nézve, hogy egyes rajongóim a munkáimat ábrázoló webside-okat készítették, és/vagy terjesztik azokat az Interneten. Másrészt nehezen találok szavakat arra, hogy meggyőzőben, de hatékonyan rábeszéljem ezeket a „Far Side” híveket, hogy hagyjanak fel ezzel, mielőtt ügyvédtől kellene olvasniuk ezeket a szavakat.”*

Larson története nem egyedülálló. Az a technológia, amely lehetővé teszi a közlést, növeli a megjelenések számát, bosszantó dolgokat is eredményezett az alkotók és jogtulajdonosok számára. Például a művészeti szervezetek szerint az új szkennelő és manipulációs eszközök és a gyorsabb

Internet összeköttetés a jogellenes kölcsönzések vagy „szabálysértések” robbanásszerű növekedéséhez vezettek – különösen a fotók és egyéb grafikus ábrák esetében. *„1987–88-ban egy jogsértési bejelentésről tudunk hetente”* – állítja **Dick Weisgran**, az American Society of Media Photographers (ASMP) ügyvezető igazgatója. – *„Most naponta van egy szabálysértés.”*

Bár ironikus módon, de egy másik problémát is felszínre hozott az elektronikus adatbázisok növekedése, de nem az alkotók munkáinak illegális, hanem a legális használata miatt. Ahogyan könnyebbé válik a szövegek és képek gyűjtése, archiválása, és – néha tekintélyes haszonnal – újraeladása, úgy vált a kiadók és az alkotók számára egyaránt fontossá az a kérdés, hogy ki „bitrolkolja” ezeket a kreatív termékeket. Az biztos, hogy a jogsértési és szerzői jogi konfliktusok léteztek jóval azelőtt, hogy a „digitális” szónak léteznél volna a mai jelentése. De az elektronika kora egyértelműen bonyolultabbá tette a dolgokat az alkotók és kiadók számára egyaránt. Az egyik gond az, hogy a művészeti tulajdonlásra vonatkozó legtöbb megállapodás – a hivatalos kommunikációtól és szerzői jogoktól a kimondatlan „megegyezéséskig”, amelyek irányítják a nem hivatalos megállapodásokat – a digitális technológia érkezése előtt jól megalapozottnak tűnt.

A jogalkotók Észak-Amerikában, Európában, és Ázsiában küzdenek ezeknek a törvényeknek a megújításáért – legújabbban a

hozájárásért” – mondja **Molly Leahy**, a Newspaper Association of America-tól.

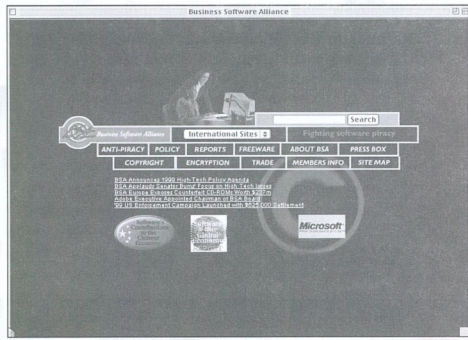
Kikopizom-bepéjsztelem

Az egyik gond, amellyel a politikacsinalóknak szembe kell nézniük az, hogy a papír nélküli megjelenés hatásai – vagyis a web-en, CD-n, digitális adathordozókon, vagy egyéb formában történő megjelenés – nem egyformán terjednek. Például gondoljunk a jogsértések írott munkákra való hatásaira ellentétben más művészeti formákkal. Habár a digitális technológia elvileg a szövegek jogosulatlan újrafelhasználását jelentősen megkönnyíti, az írók jogsértési panaszai még mindig viszonylag ritkák – a plagizálás hosszan tartó elbírlásának és annak a ténynek az eredménye, hogy a szöveg beazonosítható: nem lehet egészen „elrejtteni”, hogy kölcsönvettük valaki más cikkét, vagy esszéjét.

Ellentétben a fotográfusok munkájával, amely könnyen másolható és bár minden kép egyedi, nehéz megkülönböztetni, miután kivágták, vagy valahogyan manipulálták. Az ASMP Weisgran jelentése szerint a legtöbb elbitorlás a nyomtatott képek beszkennelése révén történik. A korábbi jóslatok a digitális fájlok web-site-okról történő tömeges ellopásáról nem egészen valósultak meg – talán mert a legtöbb web kép vagy túl alacsony felbontású, vagy pedig túlságosan össze van tömörítve JPEG formában ahhoz, hogy érdemes legyen letölteni.

A legrosszabb helyzetben a grafikus művészek és tervezők vannak. Az ő képeik nem csak könnyen beszkennelhetők, de a fényképekkel és szövegekkel összehasonlítva nagyobb valószínűséggel használnak fel belőlük „darabkákat” – effektet, háttérmintákat és így tovább. *„Arról van szó, amikor valaki fogja a képedet, elvégze rajta néhány apró „változtatást”, majd behelyezi a saját dokumentumába”* – mondja **Brett Harvey**, a National Graphic Artist Guild szóvivője.

A digitális alkotók tolvajainak nemzetévé válnak? Nem szándékosan, mondja Weisgran és mások. *„Tény, hogy a legtöbb ember nem fog befektetni a felszerelésbe és a gyakorlásba, hogy azzal lopni tudjon”* – mondja **Weisgran**. – *„Alkotásra fogják használni azt.”* Ő és mások hiszik, hogy a legtöbb jogsértés nem mentes a rosszakaratától, de távol van annak nem tudásától, hogy mi illegális és mi nem a sokszorosítás terén. Például amíg a tervező és művészeti iskolai kurzusok gyak-

azután újra hasznosítják azokat CD-ROM-on, vagy egyre inkább megkereshető website-okon. A Trend Watch Creative szerint mára az összes kép mintegy 85 százaléka, amelyet megvásárolnak, díjmentes digitális kép. Nyilvánvalóan a „jogdíj-mentes”, és másfajta szokványos képek nem a teljes jövőjét jelentik a kommersziális művészetnek és fotográfiának. Az egyedi megbízásra készülő képekkel szemben a szokványos kép rickán „pontosan” az, amit egy művészeti vezető keres. Általában arra sincs garancia, hogy a „jogdíj-mentes” kép, amelyet megveszünk és behelyezünk az ügyfél éves jelentésébe, nem kerül felhasználásra az ügyfelünk riválisának éves jelentésében. Mégis, a „jogdíj-mentesség”-nek bizonyára megvan a vonzereje. Olcsóbb és gyorsabb, amely az apadó művészeti költségvetések korában vonzóknak tűnhet.

Mialatt a „jogdíj-mentes” üzlet jó honoráriumokat és még némi szerzői jogdíjat is jelent sok alkotónak (bizonyos megállapodásoknál egy grafikus művész 2.000 dollárt kaphat 40 kép jogiáért, és aztán egy bizonyos százalékot minden eladott CD-ROM után), egyes megfigyelők agódnak, hogy ez le nyomja a megbízásos munkák árait. Az is foglalkoztatja őket, hogy amint a „jogdíj-mentesség” megszokottabbá válik, még a kis kiadók is a magazinokhoz hasonlóan megpróbálhatnak bekerülni a megvásárolt munkákát „újrahasznosító” üzletbe, és vagy eladják a művet az archiváló cégeknek, vagy létrehozják a saját archívumukat – egy vállalkozást, amely elméletileg megköveteli a kiadótól, hogy annyi jogot szerezzenek meg, amennyit csak lehet a művészekről, akikkel dolgoznak. Mit kellene tenni? Bizonyos alkotói csoportok úgy hiszik, hogy a jogok megtartásának egyetlen módja a kollektív szerződés – vagyis művészek, írók, és tervezők egyesüléseinek létrehozása, és jobb szerződési feltételek kikövetelése. Mások szerint a jövő a bíróság előtt dől el. Például augusztusban, a közismert Tasini kontra The New York Times ügyben egy szövetségi bíró döntése szerint az újságok és hírszolgáltatók, mint a Lexis-Nexis, sokszorosíthatja a szabadúszók írásait bizonyos új elektronikus formákban anélkül, hogy külön díjat fizetnének ezért. A döntés hatásai azonban korlátozottak lehetnek, nem utolsó sorban azért, mert az nem érinti az Interneten sokszorosított művek témáját.

Mások viszont ragaszkodnak ahhoz, hogy bármilyen új művészi jogi kérdés elrendezéseért való felelősség ugyanott maradjon, ahol mindig is volt: a vevő és az eladó között. Ami a kiadókat illeti, rá kell jönniük, hogy sok alkotó milyen bizonytalanul érzi magát a gyorsan változó helyzetben – és milyen felbátorítottak volnának, ha részesei lehetnének a virágzó piacnak a több jogrészesedésen keresztül. (Némely megfigyelő egy olyan rendszer kifejlesztését szeretné, amely nyomon követi egy szöveg, vagy kép minden újraeladását, bejegyez minden eljárást, és kiállít egy csekket a szerző részére, bár sokan agódnak, hogy egy ilyen rendszer rendkívül bonyolult és drága lenne.)

Pénzszagra gyűl a ...

Ami az alkotókat illeti, nekik rámenősebben kellene védeni a jogaikat. A díjakról való tárgyaláskor az alkotóknak szóba kell hozniuk ezt a témát, és meg kell kérni a szerkesztőket, igazgatókat, és egyéb ügyfeleket, hogy tisztázzák, mely jogok kerülnek eladásra. Azt is meg kell határozniuk, hogy mely jogok fontosak számukra – amely történetesen további bevételt fog eredményezni például –, és hogy a jogokért, amelyeket a kiadó követel, valóban megéri harcolni.

Hosszú távon bizonyára hasznos megfigyezni, hogy a jelenlegi bizonytalanságok át-

szkenner:

- 72-10000 dpi optikai felbontás
- ◆ 4.5D optikai denzitás
- ◆ 3 db photomultiplier
- ◆ 310 x 140 mm vagy 310 x 220 mm szkennelési felület

Apple Authorised Reseller

UMAX® FUJIFILM

Kedvező hitellehetőségek!

baum.

COMPUTER & GRAPHICS
H-1122 Budapest
Székács u. 24.
Tel.: 214-6806
Fax: 202-6339

ECRM StampRay

A levilátók királya

◆ egyes típusokban punchregiszter

◆ különböző szélességű filmekhez használhatók (310-635 mm)

◆ felbontás: 1000-3556 dpi

◆ egyszerűen kezelhető

Moire mentes rács

◆ olcsó megbízható

◆ alcsó Software RIP

FM technológia

10µm pontméret

VILÁGGAZDASÁG

Megújuló szerzői jog Magyarországon

Márciusban kerül az Országgyűlés elé a szerzői jog új szabályozása. A leendő törvény értelmében a szerzőnek az a kizárólagos joga, hogy művét a nyilvánossághoz közzétette, az Interneten sem szenvedhet csorbát. Szerzői jogdíj jár majd a fénymásolt művek után, és ismét védelmet kapnak bizonyos, már közkincsé vált alkotások.

Júliustól – ha az Országgyűlés is úgy akarja – új törvény szabályozza a szerzői jogokat. Követi a technikai fejlődést, és alkalmazkodik az európai közösségi joghoz – nyilatkozta a Világgazdaságnak Ficsor Mihály, az igazságügyi tárca főosztályvezetője. Elmondta: a kor követelményeinek megfelelően a leendő kódex rést üt a jelenlegi, immár harmincéves törvény néhány örök érvényűnek vélt tételén.

Gazdasági szükségesség indokolta például, hogy engedjenek abból a szigorú szabályból, amely a szerző személyéhez fűződő és vagyoni jogainak szétválaszthatatlanságára és elidegeníthetetlen ségére épül. A fő szabály változatlanul ez marad, ám a szerzői vagyoni jogokat –

meghatározott esetekben – más is megszerezheti.

A szerzőnek kizárólagos joga van a mű felhasználására, illetve annak engedélyezésére, egyebek közt az alkotás másolására, sokszorosítására.

Magáncélra bárki másolatot készíthet a műről, feltéve, hogy a jövedelemszerzés vagy jövedelemfokozás célját még közvetve sem szolgálja. Az ilyen magáncélú másolás is lehet azonban sérelmes. Ha mondjuk felvesznek egy zeneművet saját célra, kazettára, akkor az eredetileg kiadott kazettából nyilván kevesebbet lehet eladni. Az üres magnó- és videokazetták árában ezért már ma is benne van a szerző fizetése, amely a másolásokkal elszervezett jogdíjkiesés kompenzálására szolgál. Hasonló megoldást ad a leendő törvény a fénymássalal vagy más hasonló módon azok az új számítás szerint „belefértek” volna. Ezt korrigálja majd – a nemzetközi szerződések egységes értelmezésének, valamint némely gazdasági követelménynek megfelelően – az új kö-

dex. Így szerzői jogdíjat kell fizetni majd olyan művek felhasználása után, amelyekre már megszűnt a védelem, illetve nem lehet kiadni azokat a hangfelvételeket, amelyekre más, multinacionális cégeknek van ilyen jogosultságuk.

A hazai központi szerzői jogi kezelőszervezet, az Artisjus számára a legfontosabb változást a reprográfia, illetve az új jogdíj jelenti – közölte a Világgazdasággal Gyertyánfy Péter főigazgató.

Az újfajta jogdíj megfizetésére kötelezettek a fénymásoló készülékek gyártói, importőrei és az üzemeltető boltok, az úgynevezett copy-shopok, azaz végső soron a vásárlók lesznek. Mértékére még nem végeztek számításokat. Ám itt is az általános elvek szerint kalkulálnak majd. Kiindulópont lehet a művek felhasználásával elért bevétel, s ennek bizonyos százaléka pedig a jogdíjként járó fizetség. A fénymásoló árará és a külföldi gyakorlatra is figyelemmel a főigazgató öt szálalékot tartana reálisnak. Sokféle szempont érvé-

Grafimat

Szkenneléstől a levilágításig

A Grafimat Kft. az Imation Hungária nyomdaipari ágazatának utódaként kibővített választékkal várja valamennyi szakmai partnerét.

A kínálat kialakításánál döntő szempont volt, hogy minden területen a már megszokott magas minőséget tudjuk kínálni.

- Proof – **Imation Matchprint, Imation Rainbow (USA)**
- Film – **Typon (Svájc)**
- Ofszet lemez – **Plate SpA. (Olaszország)**
- Kontakt boxok – **Sack GmbH. (Németország)**
- Film- és lemezhívók – **Glunz & Jensen (Dánia)**
- Szkennerek és levilágító – **ScanView (USA)**

Grafimat Kft.

1037 Budapest, Kunigunda útja 58.
 Telefon: 437-0800, Fax: 437-0801
 Internet kapcsolat: www.grafimat.hu

**Jogodban áll ...
Mégújuló szerzői ...
Apple News**

nyesülhet akkor, amikor a fénymásoló üzletek a jogdíjfizetők. A tarifa ezekben az esetekben nyilván igazodik majd a másológépek tudásához meg ahhoz is, hogy hol van az üzlet. Egy külvárosi kis forgalmú üzletben bizonyára más lesz majd a mérce, mint mondjuk az egyetemi negyedben működő boltban. Gyertyánfy Péter szerint mindenesetre a pluszköltség nem róhat különösen nagy terhet a nagyközönségre. De sok kicsi sokra megy, és azoknak a szerzőknek, jogutódjaiknak, akik eddig elstek ettől, komoly bevételt jelenthet. A törvény szerint országosan egy közös jogkezelő szervezet szedheti be ezeket a

jogdíjakat, és szabályzata alapján osztja fel majd a jogosultak között.

A főigazgató elmondta: az Artisjus, mint a szerzők érdek-képviselői szervezete, üdvözlöi, hogy az idővel közkinccsé vált művek egy része ismét jogvédelem alá kerül. Ugyanakkor nem kevés gonddal számolnak, hiszen bonyolult feladat visszamenőleg követni a jogutódlásokat. Nem annyira a szépirodalom, sokkal inkább a zene területén lesznek problémáik. Ahol pedig a számítástechnika már nem segít, ott a hagyományos eszközöket veszik igénybe: szerzői listák, repertoárók, közjegyzői irodák segítségével igyekeznek beszerezni a szükséges adatokat.

ÉLEN AZ iMAC

A PC Data nevű piackutató cég szerint az Apple új iMAC-ja volt novemberben a legnépszerűbb személyi számítógép, az eladások 7,1%-ával, a bevételek 8,2%-ával. Mivel az elmúlt négy hónapban az eladások igencsak megugrottak, az Apple részesedése az amerikai piacból a júliusi 5%-ról 10%-ra nőtt. Az iMAC-et szorosan követi a Compaq Presarioja és a Hewlett-Packard Pavilionja. (Reuters '98. dec. 23.)

ELEKTRONIKUS

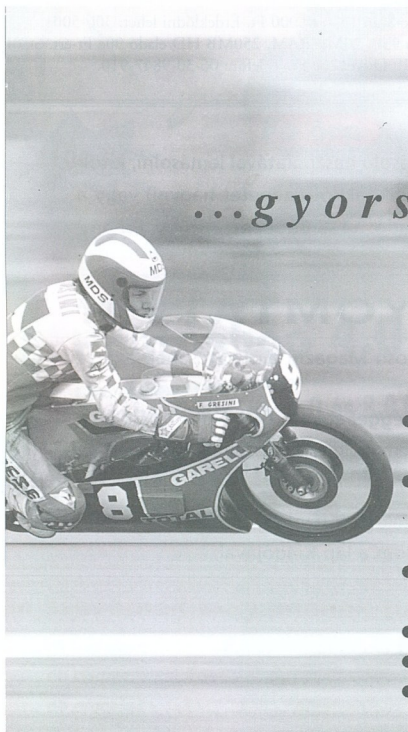
NAGYKERESKEDELEM

Az Arthur Andersen Co. által készített tanulmány szerint bár mostanáig az Internet kis hatással volt a nagykereskedőkre, a következő öt évben az fogja meghatározni a fejlődést. Míg eddig csak előnyt jelentett a versenyben, ezután a siker elengedhetetlen feltétele lesz. „*Akik az elsők közt alkalmazták az elektronikus kereskedelmet, nagyobb piaci részesedésre tesznek majd szert,*” – mondta a tanulmány egyik szerzője. Egy közvéleménykutatás szerint öt éven belül a nagykereskedelemben vásárlók fele az Interneten fogja bonyolítani a beszerzéseket. (Industrial Distribution '98. dec. 31.)

CSÚCSFORGALOM

A CSOMAGKÜLDŐKNÉL

Az online vásárlás fellendülése erősen megnövelte a kihordani való csomagok mennyiségét a UPS-nál, a FedEx-nél és az amerikai postánál is. A Forrester Research szerint míg tavaly 2 millió, az idén 8,5 millió háztartás vásárolt az Interneten. „*A csomagküldésitöknek valóban kicsit több dolgot volt az idén, de ez még semmi,*” – mondta a Forrester egyik elemzője. A szállítóvállalatok nem tudják megállapítani, hogy a növekedés mennyiben köszönhető az elektronikus kereskedelemnek, főként mivel a webes vásárlások egy része a katalógusból való rendelést váltotta fel. A UPS és a FedEx egyetért abban, hogy a boltból magánszemélyeknek való szállítás gyakran veszteséges. Abban reménykednek, hogy fellendül az üzletek közti elektronikus kereskedelem is, ahol a nagy mennyiségű, könnyen szállítható rakomány magas bevétellel párosul. (Wall Street Journal '98. dec. 30.)

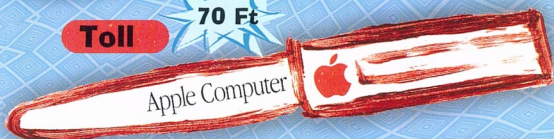
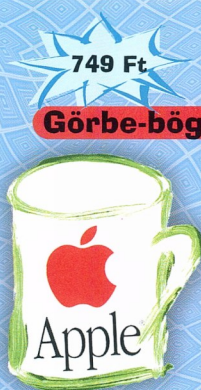
...gyors **szolgálat**

- DTP rendszerek telepítése
- Számítógépek és perifériák rendszerbe integrálása
- Garanciális és garancián túli javítás
- Apple számítógépek
- ECRM levilátítók
- Optronics scannerek

Budapest XIII., Pozsonyi út 21-23. Telefon és Fax: 340-4620, 340-4830

ALMASÁGOK

L, X és XXL méretben
Ne feledd, öltöztet!

Könyvek

QuarkXPress 4.0
ComputerBooks Kiadó

2340 Ft

Photoshop 4.0

2464 Ft

Adobe Illustrator 7.0 és 8.0

2464 Ft

QuarkXPress 4.0
Kiskapu Kiadó

2450 Ft

Papír zacsi

+ A Macintosh Világa c. könyv 2830 Ft (előfizetőknek 2680 Ft)

Ezt a megrendelőszelvényt célszerű kivágni és a KÉK Kft. (1136 Budapest, Hollán E. u. 49.) címére elküldeni, vagy lefénymásolva elfaxolni a 33-99-623-as telefonszámra. Egyéb információ kapható a (06-309) 591-715-ös telefonszámon. Az árak az ÁFA-t igen, de a postaköltséget nem tartalmazzák.

Igen szeretnék magaménak tudni...

- db kulcstartó
- db bögre
- db pólót L, XL, XXL, méretben.
- db falórát fa, színes számlappal
- db tollat
- db papír zacskót
- db Adobe Photoshop 4.0 könyvet

- db QuarkXPress 4.0 könyvet Kiskapu Kiadó
- db QuarkXPress 4.0 könyvet ComputerBooks Kiadó
- db Adobe Illustrator 7.0 és 8.0
- db Macintosh Világa könyvet

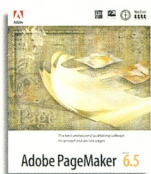
Vállalom, hogy az utánvét
tel küldött árut az átvéte-
kor készpénzben kifizetem

.....
aláírás

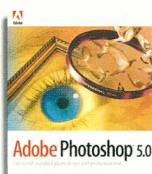
Név:

Postacím:

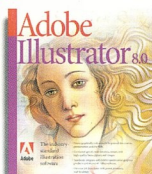
Telefon:

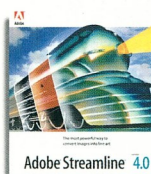
Kiadványszerkesztés

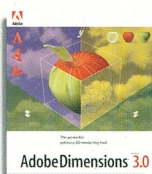
Képfeldolgozás

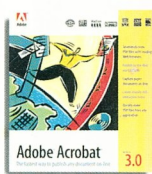
Illusztráció

Képből vektorábrá

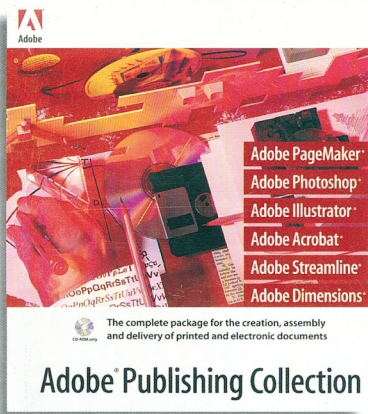

3D modellezés

Elektronikus kiadványok

MOST MINDEZ EGYBEN!

Számoljon csak!

Adobe PageMaker 6.5	209.900,- Ft
Adobe Photoshop 5.0	239.900,- Ft
Adobe Illustrator 8.0	149.900,- Ft
Adobe Streamline 4.0	49.900,- Ft
Adobe Dimensions 3.0	49.900,- Ft
Adobe Acrobat 3.0	89.900,- Ft

A 6 szoftver összesen: 789.400,- Ft*

belyett

Adobe Publishing Collection csak 429.900,- Ft*

Adobe Publishing Collection: egy csomagban mindazok a szoftverek, amelyekre Önnek a kiadványszerkesztés során szüksége lehet.

Az **Adobe Illustrator 8.0** segítségével elkészítheti a grafikákat, illusztrációkat és magyarázó ábrákat. Az **Adobe Photoshop 5.0** segítségével szkennelt fotót készítheti elő a nyomdai feldolgozásra, vagy éppen a számtalan szűrő egyikével különleges hatást keltő képet alkothat. A kész elemeket az **Adobe PageMaker 6.5**-ben állíthatja össze tényleges kiadvánnyá. Ez terjesztheti papíron, nyomda segítségével vagy a terjedőben lévő digitális médian – CD-ROM-on, Interneten, Intraneten – az **Adobe Acrobat 3.0** segítségével. Az alkotás folyamatát teszi könnyebbé az **Adobe Streamline 4.0**, amely képes beszkenntel pixelés képből az Illustrator által szerkeszthető vektorábrát alkotni, valamint az **Adobe Dimensions 3.0**, amely könnyen kezelhető, mégis igényes PostScript alapú 3D modellező programként az Illustratorban megvalósított ötleteit plasztikussá és térhatásúvá teszi.

További információért forduljon viszonteladó partnereinkhez!

Budapest ACE Telecom 457-1180 • Almárium 340-4620 • Alma Birodalma 461-5008 • AlmaJam 394-2239 • Amicus 316-3897
 Apple Center-Starking Óbuda 436-1111 • Baum Computer & Graphics 214-6807 • Codesco Hungaria 302-7169 • Computer Direct 388-8441
 D3 Vizuális Művek 212-6383 • Dat 345-7495 • Digital Media Solution 457-1094 • E-Coop 217-3661 • EDP Land 319-9797 • Flash'4 375-6722 • Gemofis
 343-0088 • Gidata 310-3555 • Grand 359-6711 • Graphisoft Cad Stúdió 437-3366 • Jura Trade 275-1250 • Keszó 332-8717 • KimSoft 319-8967
 Macdorado 312-5095 • MAC-Informatika 335-5279 • Midisoft 351-1153 • Mikropro 353-0111 • Módi Stúdió 269-4159 • Mr.Mac 341-1217 • MTI-Informatika
 375-6722/2231 • partners Hungary 221-5123 • PMG Rendszerház 206-1996 • Qwerty Computer 466-9377 • ReMac Computer 312-5870 • Scander
 251-2960 • Selectrade Computer 292-6226 • SoftWare Station 209-0342 • Sprint Computer 342-4707 • Szoftver ABC 329-2737 • Talentum 303-7301
 VM PRO 388-8350 **Debrecen** KéPpONT '96 (52) 450-633 **Győr** Média Color Stúdió (96) 415-124 • Szintézis Computer (96) 327-355 **Miskolc** ÁdámSoft (46)
 428-114 **Szeged** Diadalma Computer (62) 422-999 • Graffiti (62) 431-370 • MacPal (62) 426-353 **Nagykanizsa** AlmaMater
 (93) 312-0282/21 **Szombathely** MacMedia (94) 328-936 **Veszprém** GeneralSoft (88) 426-261

*A feltüntetett árak a javasolt magyarországi listára, amelyek az egyes viszonteladókban különbözhetnek. Az árak ÁFA nélkül értendők.